

HopeChannel
SVERIGE

Det vi sett och hört

– UTIFRÅN JOHANNESEVANGELIET

Ett andakts- eller gruppamtalsmaterial där Johannesevangeliets 21 kapitel är uppdelat på 91 avsnitt.

Dessa bibelstudier finns även som en podd för dig som föredrar att lyssna, [HopeChannel.se](https://www.hopechannel.se) under Lyssna – Tro.

VARJE AVSNITT BESTÅR AV:

ETT ORD PÅ VÄGEN
– vad bibeltexten kan säga oss.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN
– korta förklaringar.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL
– något att fundera över.

JOH. 1:1–9

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes som var en av Jesus tolv lärjungar, är författaren till den här skildringen av Jesus liv. Han ger oss genast svar på vad som är kärnfrågan i den kristna tron. Jesus som han ska berätta om, fanns med redan vid alltings början. Han är själv skapare och upprätthållare av allt och ett med Gud.

När vi ibland upplever vår vardag mörk, att allt känns jobbigt och hopplöst, så kan vi påminna oss om att det är just Jesus vi får vända oss till. Han är det sanna ljuset och vi får tro på att han både kan och vill vara med oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Ordet” Guds ord skapade vår värld (1 Mos. 1:3; Heb 11:3) och upprätthåller den (Apg. 17:28; Heb. 1:3). Jesus som ordet är jämställd med Fadern och en del av Gud, den treenige.

Johannes skrev till människor som var influerade av grekisk filosofi. Därför beskriver han i sin inledning Jesus som ”Ordet”. Grekiska tänkare hade kallat universums skapare och upprätthållare för Ordet. Denne var ursprunget till allt förnuft och medlaren mellan den store guden och skapelsen.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur beskrivs Jesus i det här avsnittet? Hur kan vår bön påverkas när vi läser de här verserna?

JOH. 1:10–18

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes målsättning var att vi skulle se Jesus som ljuset som lyser för alla människor och förstå att vi kan få uppleva det verkliga livet genom att bli Guds barn. Det är ett nytt liv, som att födas på nytt. Vi kan inte göra oss förtjänta av det men får ta emot det som en gåva, nåd.

När vi möter stunder i livet då vi känner oss misslyckade och kanske tycker att vi inte passar in i Guds sällskap, så kan vi läsa vers 16 igen. ”Av hans fullhet har vi fått del, med nåd och åter nåd.”

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... bodde bland oss,” ordagrant ”tältade”. Under israeliternas ökenvandring kunde folket se Guds närvaro genom tälthelgedomen han bett dem göra. På samma sätt var Gud synlig för människorna när Jesus levde på jorden.

”... vi såg ...” Att se är ett återkommande uttryck i det här första kapitlet (vers 14, 29, 31, 32, 39). Den kristna tron är inte resultatet av filosofiska tankar utan har sitt ursprung i mötet med Jesus som visade oss vem Gud är, hans härlighet. Läs 1 Joh. 1:1–4.

”... vi alla fått del,” Johannes ville att det han upplevt och nu skrev ner skulle hjälpa kommande generationers människor att få ett lika verkligt möte med Jesus som kommer att förändra deras liv. Se Joh. 20:31.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur skulle du förklara orden ”nåd”, ”sanning” och ”härlighet”? Hur kan vi uppleva det i våra liv?

JOH. 1:19–28

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes döparen förberedde vägen för Jesus. Han gjorde det lättare för människor att ta emot Jesus och det han hade att säga. Den uppgiften har Jesus efterföljare fått ta över och det gäller fortfarande i vår tid.

Därför kan Gud använda de kristna så att när de möter andra människor så att det blir lättare för dem att förstå vem Jesus är och börja ära och älska honom som är Livet.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... Johannes vittnesbörd ...” Johannes döparen talar tydligt om för folket att han inte är Messias, Israels efterlängtnade befriare och räddare som hade utlovats genom profeterna. Moses hade talat om att det skulle komma en lik honom (5 Mos. 18:15). Profeten Malaki hade talat om att Gud skulle sända en ny Elia (Mal. 4:5–6). Profeten Hesekiel hade fått folket att längta efter Messias, den smorde, en ny kung David som skulle upprätta kungariket igen. (Hes. 34:23, 24; 37:25) Men Johannes styr bort judarnas förväntningar från sig själv till den som skulle komma efter honom, och talar om hans storhet.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Johannes håller en låg profil om sig själv när han talar om Jesus. Hur kan vi ta emot berömmande ord som en uppmuntran utan att vi upphöjer oss själva?

JOH. 1:29–34

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Gud hade gett Johannes döparen ett tecken så han skulle förstå vem som var Messias. När Jesus blev döpt uppfylldes tecknet. Det hjälpte Johannes att tro att Jesus var Guds son, Guds lamm som tar bort världens synd. Han kunde därför han med övertygelse berätta det för andra. Han blev den förste som kunde ge sitt vittnesbörd till förmån för Jesus.

Det som kan hjälpa oss människor att tro är att förstå att Jesus är den han utgav sig för att vara. Det är just detta som det är värt berätta för andra.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... Guds lamm ...” Johannes kan ha syftat på:

- lammets som slaktades inför uttåget ur Egypten, den första påsken (2 Mos. 12:21, 26, 27). Jesus är startpunkten till att lämna synden och börja det nya livet.
- lammets som offrades i helgedomen (3 Mos. 5:5–6). Jesus var uppfyllelsen av allt det som tempelritualerna, bl.a. syndoffret ville förmedla.
- lammets som beskrivs i Jes. 53:6–10, om Jesus självtvåvande död. Han dog i vårt ställe. Se 1 Joh. 2:2.

”**Jag döper er med vatten.**” Den som ville bli jude vid den här tiden blev döpt, men Johannes uppmanar även judar att omvända sig och bli döpta. När Jesus blev döpt identifierades han som den utvalde, Guds son.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Det finns mycket de kristna kan berätta om sig själva men vad är det viktigaste?

JOH. 1:35–42

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Andreas kunde säga: ”Vi har funnit Messias.” Vad hade gjort honom så övertygad? Han hade hört Johannes döparen berätta om Messias som skulle komma. Han hade fått förtroende för Johannes så att han litade på honom när han sa: ”Där är Guds lamm.” Han tog sedan själv kontakt med Jesus och förstod att allt stämde. Det gjorde honom övertygad.

Andras ord kan hjälpa oss att ta kontakt med Jesus och finna att han än idag är Guds son som tar bort vår synd och ger oss ett nytt liv i gemenskap med Herren.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... en av de två ...” d.v.s. Andreas. Det är troligt att den andre är Johannes, han som skriver. Hur Johannes ansluter sig till Jesus nämns inte i texten. När han skriver om vid vilken tid på dagen det händer, verkar det vara självupplevt. Det blev livsavgörande i hans liv.

”... Kefas ...” betyder ”sten, klippa” på arameiska och Petrus är samma ord på grekiska. När vi läser om händelserna kring Jesus liv upplever vi Petrus impulsiv – inte stabil som en klippa. Men Jesus såg vem Simon kunde bli, inte bara den som han var just då.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad har du för erfarenhet av att stoppa in någon i ett ”fack” vid en första kontakt men senare upptäcka hur fel du hade?

JOH. 1:43–51

! ETT ORD PÅ VÄGEN

När Natanael inte kunde tro att Gamla Testamentets förutsägelser, profetior, om Messias kunde stämma in på Jesus sa Filippos till honom: ”Följ med och se.”

Det är en bra uppmaning även i vår tid. Att själv pröva och se om det som sägs stämmer, är trovärdigt.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... Natanael ...” Enligt Joh. 21:2 var Natanael från Kana i Galileen. Platsen låg nära staden Nasaret som inte hade något gott rykte om sig. Dagen därpå var Jesus och lärjungarna med på ett bröllop i Kana.

”... såg jag dig ...” Jesus visste allt om Natanael. Jämför med Joh. 2:24–25. Ändå kände han sig inte avkladd utan respekterad och uppmuntrad. Därför vände sig människor frimodigt till Jesus. Trots att Natanael ifrågasatte Jesus, uppskattar Jesus hans äkthet. En verklig Israelit är den som söker och finner Jesus som den sanna källan till liv.

”... himlen öppen ...” Jakob, Abrahams barnbarn, får i en dröm se något som liknande en trappa mellan himmel och jord. Där talade Herren till honom (se 1 Mos. 28:12–15). Jesus har kommit ner till oss från himlen och uppenbarat Herrens härlighet och storhet.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur reagerar vi när någon försöker övertyga oss genom sina argument? När är det bättre att själv få undersöka och pröva om det som sägs stämmer?

JOH. 2:1–12

! ETT ORD PÅ VÄGEN

När Johannes skriver sitt evangelium återberättar han inga av Jesus liknelser. Istället väljer han ut händelser som får fungera som en sorts liknelser. Det verkar som att han vill få oss att se en djupare innebörd i det Jesus gör.

Vid ett bröllop, dit hundratals människor kom under en veckas tid, behövdes mycket vatten. Alla skulle tvätta bort sin ceremoniella orenhet inför varje måltid. Jesus erbjuder dem något bättre. Vattnet förvandlas till vin som senare blev en symbol på blodet, livet. Genom sin död på korset erbjuder Jesus liv i överflöd till alla. Men ännu var inte tiden inne för hans offerdöd som tar bort världens synd.

Olika händelser i våra liv kan leda oss fram till att se Jesus härlighet.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... stora stenkärl ...” Dessa var tillverkade i sten eftersom vanliga lerkrukor inte ansågs vara tillräckligt ceremoniellt rena. Varje kruka innehöll 2–3 hebreiska basmått vilket motsvarade cirka 75–110 l. Reningsceremonin var en symbolisk handling då man tog lite vatten och lät det rinna längs med varje hand. Det utfördes inte i första hand för att tvätta bort eventuell smuts från händerna.

”... sin härlighet.” Här kan uttrycket syfta på att lärjungarna i Jesus såg Messias, att Guds närvaro nått dem.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Maria, Jesus mor, ville ge honom råd. Hur kan vi avgöra om de goda råd vi får är just det vi ska göra?

JOH. 2:13–17

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Varje år kom 1–2 miljoner människor till påskhögtiden i Jerusalem för att offra och ge gåvor. Försäljningen av djur och växlingen av pengar måste ha varit till stor hjälp för alla besökare. Ändå drev Jesus ut försäljarna och penningväxlarna från templets yttre förgård. Det var den enda platsen i templet där icke judar fick tillbe Israels Gud. Deras plats för bön och undervisning hade blivit en saluhall. Jfr Mark. 11:17.

Det är viktigt för oss att skapa miljöer av stillhet för andakt och bön där Gud kan tala till oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... sålde ... och växlade ...” Offerdjuren skulle vara felfria och behövde godkännas. Det var lättare att köpa dem på plats, även om de blev mångdubbelt dyrare där. Den årliga tempelskatten och gåvorna fick inte ges i romerska mynt med kejsarens bild på. Därför växlades de till tyriska siklar. En halv sikel motsvarade två romerska denarer. Dessutom fick man betala en växelavgift på 10%. Översteprästmfamiljerna hade också ensamrätt på all handel i templet.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan göra det svårt för oss människor i vår tid att få eller hålla kontakt med Gud?

JOH. 2:19–25

! ETT ORD PÅ VÄGEN

När Jesus rensade templet var det en tydlig anspelning på vad profeterna sagt om Messias. Folket såg det som ett tecken. Ändå ville judarna ha fler bevis. Här säger Jesus att hans död och uppståndelse är det tecken som ska bevisa vem han är. Jfr Matt. 12:38–40. Men de förstår honom inte när han talar om sig själv som det sanna templet.

Det är lätt att religiösa handlingar och symboler blir som tomma skal, utan liv. Jerusalems tempel var ett fantastiskt byggnadsverk, men det skulle vara en mötesplats mellan Gud och människan. Så kom Jesus. Genom honom fick och får vi människor möta Gud.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”I fyrtiosex år ...” Den judiske historieskrivaren Josefus säger att Herodes den store under sitt artonde regeringsår påbörjade reoveringen av templet vilket innebär år 20–19 f.Kr. Tidpunkten för Jesus tempelbesök blir då år 27–28 e.Kr.

”... såg de tecken ...” Det Jesus gör och säger i templet passar väl in på profetorden i Mal. 3:1–3 som ansågs peka fram mot Messias. Där det talas om hur Herren skulle komma till sitt tempel.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Lärjungarna insåg inte förrän långt senare vad Jesus menade med att han var tempel. Varför har vi så ofta svårt att ta till oss en ny tanke?

JOH. 3:1–8

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes visar genom exemplet med Nikodemus att Jesus budskap gäller alla människor, även de mest framstående i Israel. I kapitel fyra ger Johannes ett nytt exempel på det, då en samarisk kvinna som har fel religion, etnicitet, social ställning, kön och livsstil får möta Jesus.

Exemplen visar också att Jesus känner varje människas inre. Det bekräftar det Johannes skrev tidigare i Joh. 2:24–25.

Än idag behöver vi komma ihåg när vi möter människor, att Jesus budskap gäller alla, både dem vi kanske ser ner på och dem vi ser upp till.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Rabbi, vi vet ...**” Många judar hade sett och hört Jesus under påskhögtiden, troligtvis också Nikodemus. Det ledde till att en del trodde att Jesus var sänd av Gud. Se Joh. 2:23. De hade däremot inte erkänt honom som världens enda hopp för att få del av det eviga livet.

”**... blir född på nytt ...**” Det är inget vi kan åstadkomma själva. Det sker genom ett gudomligt ingripande, genom den helige Ande. Därför är det lika ögreppbart som vinden, men samtidigt så verkligt. Vad det kommer att leda till i våra liv vet vi inte i förväg, men det vi vet är att vi har blivit barn i Guds rike.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

När är det OK att i ett samtal med någon så abrupt byta samtalsämne som Jesus gjorde när han talade med Nikodemus?

JOH. 3:9–16

! ETT ORD PÅ VÄGEN

I det här avsnittet talar Jesus till Nikodemus om sig själv eftersom det är avgörande för tron, att få del av det eviga livet. Han avslöjar sitt himmelska ursprung och säger att han talar sanning därför att han berättar om det han sett och hört. Han beskriver också sitt uppdrag för att visa att hans död leder till liv för den som tror.

Jesus har samma förväntan på oss som han hade på Nikodemus: att tro på vad han har sagt och vad han vill göra för oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... Moses hängde upp ormen ...**” I 4 Mos. 21:4–9 berättas om en invasion av giftormar bland Israels folk under ökenvandringen. Många blev bitna och dog. Herren uppmanade då Moses att hänga upp en orm gjord av koppar på en stång. Den som blev biten och såg upp på ormen, skulle få leva lovade Gud. Det var en troshandling, att lita på att löftet som gavs var sant även om det var osannolikt att det skulle hjälpa. Så kan vi se upp till den korsfäste, upphöjde och förhäriligade Jesus och få hjälp. Jfr Jes. 52:13; 53:5.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Joh. 3:16 beskriver Guds utgivande kärlek. Hur kan vi i vår vardag uppleva denna kärlek?

JOH. 3:17–21

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus budskap skapar helt tydligt motstridiga känslor. Hans erbjudande till oss om att ändra våra liv kan upplevas som ett hot om man inte tar emot det. Det är synd om dem som inte förstår sitt eget bästa och går miste om det verkliga livet med honom.

När vi möter människor som har en negativ hållning till Jesus får vi komma ihåg att vi inte vet vad som rör sig inom dem. Det kan vara en kamp mellan ljus och mörker. Vår uppgift är att låta människor få se Guds kärlek genom oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... detta är domen,**” Gamla Testamentet beskriver en dom vid tidens slut då rättvisa ska skipas (Dan. 12:2, 13; Jes. 65:17; Mal. 4:1–2).

För Johannes döparen skulle Jesus framträdande leda till en dom för världen, även om han kom för att rädda den (Luk. 3:17–18). Mötet med Jesus utgör än idag ett vägskäl. Vi måste ta ställning för eller emot honom.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Textavsnittet beskriver skarpa kontraster, ljus och mörker, vitt och svart. Var finns gråzonerna? Hur bedömer vi varandra?

JOH. 3:22–30

ETT ORD PÅ VÄGEN

Det verkar ligga lite spänning i luften. Johannes döparens lärjungar tycker att deras ledare tappar popularitet, blir undanträngd. I det här läget är Johannes döparens attityd fantastisk. Han gläds åt Jesus framgång och är nöjd med att hamna i bakgrunden. Han har fått hjälpa fram Jesus i rampljuset.

Också för oss är det viktigt att vi ser vår plats. Vi kan få vara en del, en pusselbit i helheten, i det större sammanhanget.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... gott om vatten,” Det är tydligt att dopet skedde genom nedsänkning. När Paulus skriver om dopet i Rom. 6:3–4 använder han bilden av att begravas och uppstå till ett nytt liv.

Och i samtalet med Nikodemos talar Jesus om att bli född av vatten och ande. Joh. 3:5, jfr Joh. 1:33 och Apg. 2:38. Dopet blev mer än en reningscermoni, det var början till ett nytt liv i gemenskap med Kristus och med den helige Ande som hjälpare. Se 1 Kor. 12:13.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Konflikter som förstör gemenskapen uppstår lätt mellan oss människor. Vad kan vi göra för att undvika dem?

JOH. 3:31–4:3

ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ville inte att det skulle bli konflikt mellan Johannes döparens och hans egna lärjungar. Därför beger sig Jesus iväg till ett annat område. Deras gemensamma huvuduppgift var att hjälpa människor till ett nytt liv med Gud och det fick inte hindras. Johannes döparen var själv medveten om Jesus speciella roll här i världen. Han hade sitt ursprung i himlen. Vad han sett och hört gjorde att han på ett trovärdigt sätt kunde berätta vem Gud är och hans vilja för oss människor. Därför kan vi lita på det Jesus säger.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... Johannes lärjungar ...” Det var inte alla Johannes döparens lärjungar gick över till Jesus. På Paulus tid fanns det fortfarande efterföljare till Johannes. Se Apg. 19:3–5. Johannes blev dödad av tetrarken Herodes redan under Jesus tid. Se Luk. 9:7–9. För Johannes som skrev sitt evangelium var det viktigt att berätta att Johannes döparen själv hade förstått vem Jesus var, och att han önskade att alla skulle följa honom. Hos Jesus fanns evigt liv och att det han undervisat var sant.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”Den som tror på Sonen har evigt liv” (v. 36). Vad innebär det för oss i våra dagliga liv att vi redan här och nu ”har” inte bara ”kommer att få” evigt liv?

JOH. 4:4–15

ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ansåg att det var två ting som var viktiga för den samariska kvinnan att veta:

- Vad Gud har att ge.
- Vem Jesus är.

Det är också något som är livsavgörande för oss i vår tid. Alla har vi grundläggande behov som bara Jesus kan tillfredsställa.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Han måste ta vägen genom Samarien ...” Jesus befann sig vid floden Jordan, så den naturligaste vägen hade varit att följa floddalen norrut. Även när det blev en rejäl omväg valde Judarna ofta att ta den vägen på grund av fiendskapen mellan dem och samarierna. Men Jesus hade fått Guds uppdrag att visa att evangelium gällde även dem som judarna ansåg vara rituellt orena och förkastade av Gud. Därför ”måste” han ta vägen genom Samarien.

”... vad Gud har att ge ...” Jesus använder här ett ord som betyder ”gåva” för att understryka att det vi får inte är något vi har förtjänat. Det är baserat på Guds goda vilja, hans kärlek och nåd.

Dödens skugga vilar över oss alla men Gud erbjuder oss evigt liv. Se vers 14. Det ger oss glädje och frid redan här i tiden.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Var kan vi i vårt samhälle se den här törsten och längtan, som Jesus talade om?

JOH. 4:16–26

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus talar om ”sanna gudstillbedjare”. Här beskriver han uppriktiga människor som mest av allt längtar efter gemenskap med Gud. De låter inte yttre former hindra dem från att få en andlig närhet till Gud.

Vi har förmånen att få ha direktkontakt med Gud när och var som helst.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Det är jag**, Jesus använder enligt den grekiska texten här uttrycket ”jag är”. När Mose frågade Herren om hans namn, svarade han ”Jag är” (2 Mos. 3:14). Då Jesus senare använder det här uttrycket om sig själv ville judarna stena honom för hädelse enligt Joh. 8:24, 28, 58, 59. Det är anmärkningsvärt att Jesus just för den samariska kvinnan avslöjar att han är Messias, något som han inte hade sagt rent ut till några judar.

”**... det här berget,**” Det var på berget Gerissim i Samarien israeliterna skulle uttala Guds välsignelse när de kom in i det utlovade landet. Samarierna ansåg att det var där Gud skulle tillbes och byggde ett tempel där. Detta revs ner av judarna år 128 f.Kr. Än idag är detta berg heligt för dem.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Kvinnans förståelse av vem Jesus är växer under samtalets gång. Se speciellt vers 12, 19, 25, 29, 39, 42. Hur har vår andliga resa påverkat vår syn på Jesus?

JOH. 4:27–30, 39–42

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Kvinnans enkla berättelse av vad hon själv upptäckt och upplevt gav ringar på vattnet i hennes hemort Sykar. Lärjungarna hade just varit där för att proviantera. De hade inte förväntat sig att dessa samarier skulle komma att säga att Jesus är världens frälsare. De hade nog bara trott att de var fientligt inställda till dem som judar.

För oss är de fantastiskt uppmuntrande att de vi tror står långt borta från Gud ändå kan var allra närmast.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... är världens frälsare.**” Vi vet inte vad Jesus sa till folket i Sykar under de två dagarna hos dem men det är anmärkningsvärt att de beskriver Jesus som ”världens frälsare”. Så långt hade inte ens hans egna lärjungar kommit i sin uppfattning om Jesus, även om en del av dem hört Johannes döparen säga: ”Se Guds lamm som tar bort världens synd”. De blev ju förvånade över att Jesus ens hade talat med den samariska kvinnan.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det som får oss att tro att vissa grupper av människor i stort sett är onåbara för glädjebudskapet om Jesus?

JOH. 4:31–38

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Vi har säkert alla varit med om att ha ett intressant samtal med någon som får oss att glömma tid och rum.

Att få dela det viktigaste i livet med en annan människa och se den personen ta emot Gud, kan ge oss en glädje som får allt annat att kännas oväsentligt. Så var det för Jesus den här stunden och han ville att hans lärjungar skulle smittas av samma glädje när många från Sykar snart skulle komma till dem. Människorna som de just handlat mat av.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... den som sått och den som skördar ...**” Jesus syftade säkert på den omedelbara situationen. Han hade sått sina ord hos kvinnan och lärjungarna skulle snart få uppleva en rik skörd av samarier som tar emot evangeliet.

Med uttrycket ”andra har arbetat” kan Jesus även syfta på Johannes döparen och gamla testamentets profeter. Dessa hade förberett vägen för Messias ankomst. Lärjungarna fick nu ta över och även efter Jesus uppståndelse fortsätta det uppdrag han gett dem: ”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar.”

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad tänker du på när Jesus talar om att så och skörda? Vad innebär det för oss att det kan vara olika personer som gör det?

JOH. 4:43–54

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Mannen som arbetade för kung Herodes Antipas hoppades att Jesus skulle följa med honom hem och bota hans sjuka son. Trots att Jesus inte följde med gick mannen ändå tillbaka den långa vägen till Kafarnaum. Han litade på att Jesus ord var sanna.

Sådan är tron, den är en förtröstan på att Jesus ord räcker även om allt inte sker på det sätt som vi har tänkt oss. Alla vi som efter Jesus himmelfärd inte har mött honom personligen kan som ämbetsmannen ändå få lita på Jesus ord. När vi läser vad Jesus sagt kan vi få tro på hans ord.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... så tror ni inte.” Jesus påstår att vi inte vill tro om vi inte först får se något oförklarligt. Vi vill ha bevis. Men när vi upplever kriser kan vi som ämbetsmannen lämna alla frågor bakom oss och ropa: ”Hjälp mig nu”.

I Heb. 11:1 står det: ”Tron är grunden för det vi hoppas på; den ger oss visshet om det vi inte kan se.”

Från Kana till Kafarnaum var det ungefär tre mil. Kana låg uppe i bergen en dryg mil norr om Nasaret. Kafarnaum låg nere vid Galileiska sjön. Mannen hade troligtvis behövt övernatta på vägen hem.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur känns det att tro utan att se? Läs gärna vad Jesus sa till Tomas i Joh. 20:29.

JOH. 5:1–9a

! ETT ORD PÅ VÄGEN

I det här avsnittet påminns vi om Jesus omsorg om de mest utsatta i samhället. Det fanns många sjuka på platsen men Jesus vände sig till en man som varit sjuk större delen av sitt liv. Mannen hade satt sitt hopp till något som aldrig gav honom hjälp. Men Gud har även i vår tid vägar och möjligheter som vi själva aldrig kan tänka ut.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

Vers fyra saknas i de äldsta manuskripten och anses därför ha lagts till senare för att förklara varför så många sjuka samlats vid dammen. Avsnittet lyder: ”... som väntade på att vattnet skulle komma i rörelse. Ty en ängel från Herren steg då och då ner i bassängen och rörde upp vattnet, och den förste som steg i vattnet sedan det rörts upp blev frisk, vilken sjukdom han än hade.”

”**Vill du bli frisk?**” Jesus var medveten om att vi människor med tiden kan förlora hoppet, sluta kämpa och t.o.m. vara nöjda mitt i vår svåra situation.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan få oss att förlora hoppet och bli likgiltiga? Hur kan hoppet väckas till liv igen?

JOH. 5:9b–18

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Många gånger ställer vi oss frågor som t.ex. ”Är det rätt och riktigt att göra så här?” ”Hur ska vi kunna avgöra vad som är sant?” Jesus säger här att om vi ser att Gud verkar, och gör det som är gott, kan vi inte göra annat än att ta emot det.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Synda inte mer ... något värre ...**” För Jesus finns det något som är viktigare än hälsa, det är att få del av det eviga livet. Därför måste mannen lämna sitt gamla liv bakom sig och ta emot det liv som Jesus ville erbjuda honom.

”**Min Fader verkar ...**” Alla kunde se i naturen att Gud alltid var verksam, även på sabbaten, men man menade att människan då skulle vara helt överksam. Enligt judarnas uppfattning bröt Jesus mot sabbatsbudet. Han jämställde sig med Gud när han gjorde som Gud och kallade honom för sin Fader. Han uppmanade också den lame att bära sin bädd och bestämde därmed själv hur budordet skulle förstås. Som Guds son var han jämställd med Fadern och därmed också laggivaren.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Mannen som blev botad ber inte Jesus om att få följa med honom. Han går istället tillbaka till ledarna för att rapportera. Varför är det ibland så svårt att släppa taget om det gamla och följa Jesus?

JOH. 5:19–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus jämför sig med Fadern och visar hur starkt förenade de är. Det innebär att de är ett i den gudomliga treenigheten. De som bara såg Jesus som människa avvisade det han sa och kallade honom hädare.

När vi lyssnar till Jesus ord och tror att han är ett med Fadern har vi redan här och nu fått del av det eviga livet.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Vad fadern gör, det gör också sonen.”

- Fadern visar Jesus allt han gör (v.20).
- Sonen har makt att ge liv (v. 21).
- Jesus är den som dömer världen (v. 22).
- Jesus ska äras som Fadern (v. 23).

Allt detta tillskrivs Herren Gud i Gamla testamentet. Se t.ex. Jes. 42:5; 45:5.

”... uppstå till livet.” Graven är inte slutstationen när vi dör. De som tror på Jesus ska uppstå till evigt liv vid tidens slut (1 Kor. 15:21–23). Vi blir inte dömda till död utan vi får ett nytt liv i Jesus. Han har gjort oss fria (Joh. 5:28–29).

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Många människor i vår tid kan hålla med om att mycket Jesus sa och gjorde var bra men vad skulle kunna få dem att tro att han kan ge dem evigt liv?

JOH. 5:31–47

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ger oss två viktiga krokar där vi kan hänga upp vår tro på honom.

- Gamla testamentets uttalanden om Messias stämmer väl överens med Jesus liv.
- De underverk Jesus utförde visar att han kom från Gud.

Bibeln är viktig för oss eftersom den ger oss en bild av Jesus. Det Gud gör för oss nu, bekräftar att det vi läser är sant.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... en annan som vittnar om mig.” Johannes döparen sa om Jesus: ”Där är Guds lamm som tar bort världens synd.” (Joh. 1:29)

”... de som jag utför, vittnar ...” Jesus värdade: ”Tro åtminstone för gärningarnas skull.” (Joh. 14:11)

”... dessa vittnar om mig. T.o.m. Moses som var så viktig för alla judar, hade förutsagt att Jesus skulle komma. Se t.ex. 5 Mos. 18:17–18.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan våra medmänniskor se, höra eller läsa som skulle kunna övertyga dem om att det Jesus sa om sig själv verkligen är sant?

JOH. 6:1–13

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Filippos gör ett snabbt överslag. Inte ens en halv årslön, 200 denarer, skulle räcka för att köpa mat till alla som hade kommit till platsen. Troligtvis hade lärjungarna inte heller den summan i sin gemensamma kassa. Frågan som Jesus gav dem var överväldigande. Ändå kom Andreas med en pojke som lämnade fram sin matsäck. Hans villighet kunde Jesus använda till något stort.

Det är uppmanande att se hur något så litet kan räcka till så många. När vi lämnar våra förmågor och det vi har i Herren Jesus händer kan han låta det bli till hjälp och välsignelse för andra.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... påskhögtid.” Den judiska påsken ägde rum på våren. Då var gräset nytt och grönt (v. 10).

”... två hundra denarer,” En denar var en vanlig arbetares dagslön som skulle räcka till en hel familjs dagsbehov.

”... fem kornbröd och två fiskar.” Vanligt folk bakade sitt bröd av kornmjöl var billigare än vetemjöl. Fiskarna var troligtvis små som sardiner som fiskades i Galileiska sjön. De brukade stekas, kokas eller saltats ner.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vilka matunder hade tidigare skett i Israels historia? Se t.ex. 2 Mos. 16:13–15, 1 Kon. 17:7–16, 2 Kon. 4:42–44. På vilket sätt kan andra människors upplevelser hjälpa oss att förstå vem Gud är?

JOH. 6:14–21

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Kan det ha varit nattens mörker och stormen som gjorde att lärjungarna blev så skrämde när Jesus kom gående på vattnet? Eller trodde de att det var ett spöke de såg? Dagen innan hade upplevt hans makt i det övernaturliga undret med bröden och fiskarna. Också vi kan reagera på olika sätt inför mötet med Jesus. Vissa situationer i livet kan skrämra oss. Då kan det vara svårt att komma ihåg att Jesus har full kontroll på läget. Han vill vårt bästa. När vi litar på det behöver vi inte vara oroliga eller rädda. Se Jes. 41:10.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Det blåste hårt och vågorna gick höga.**” Galileiska sjön var djup och hade bitvis höga kuster med djupa raviner. Därför kunde kraftiga stormbyar snabbt blåsa upp och flera meter höga vågor. Här var lärjungarna tvungna att ro i motvind.

”**... en halvmil ...**” Ordagrant står det 25 eller 30 stadier (En stadie är ca. 190 m.). Sjön är som bredast drygt en mil, så då hade lärjungarna kommit halvvägs. De hade startat på östsidan och var på väg västerut.

💭 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

I vilka situationer kan det vara extra svårt att komma ihåg att Jesus är med oss. Kan vi lita på att han alltid kommer att hjälpa oss med allt?

JOH. 6:22–34

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Motiven till att söka upp Jesus kunde variera. Jesus sa till folket att de kom för matens skull. De ville ha personliga fördelar.

I vår tid kan vi vara lika inriktade på vårt eget välbefinnande här och nu, vår välfärd. Jesus uppmanar också oss att se vad som är viktigt i livet och att söka det som består, som har evighetsvärde. Han säger klart och tydligt att det bara är han som kan ge oss det.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... ni har fått se tecken ...**” Folket hade sett brödundret och hört talas om hur han botat en lam man i Jerusalem. Därför ville de göra honom till kung. Men Jesus ville att de skulle förstå att detta var tecken, ett sigill på hans himmelska ursprung. Det han ville ge dem var det eviga livets gåva.

”**Vad ska vi göra ...**” Jesus uppmanar folket att söka det som kan ge dem evigt liv. De undrar då vad de ska göra. Jesus svarar att de ska tro på den som Gud har sänt till dem. Evigt liv är en gåva till alla dem som tror att Jesus är Guds son. Se Joh. 6:40.

💭 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför är det så svårt för de flesta att prioritera det som Jesus har att erbjuda oss?

JOH. 6:35–47

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Judarna hade svårt att tro på Jesus himmelska ursprung. De hade sett honom växa upp i Nasaret och visste att han var Josefs son. Därför trodde de att de visste vem han var.

Det är så lätt att vi låter det vi ser avgöra vår syn på andra. Felaktig information om Jesus eller något som en kristen sagt eller gjort kan göra det svårt för en människa att ta emot Jesus.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**...Fadern...drar honom,**” Läs vers 44. Det låter som om Gud väljer ut vissa personer. Jesus visste att vi människor inte självmant söker Gud. Gud måste väcka en längtan hos oss. Det vill han gör med alla. Se 1 Tim. 2:4–5. Följer vi vår längtan behöver vi inte känna oss oroliga enl. v. 37. Tror vi på Jesus, har vi evigt liv (v. 43).

”**Jag är livets bröd.**” Folket var fortfarande fokuserade på brödundret Jesus utfört och kanske hoppades att det genom Jesus nu skulle komma manna från himlen som vid Moses tid under ökenvandringen (2 Mos. 16). Det trodde att manna skulle vara ett tecken på att Messias hade kommit. Därför talar nu Jesus i klartext att han är brödet från himlen. Sonen som varit hos Fadern var nu här på jorden. Se också tidigare kommentar till Joh. 4:16–26 om uttrycket ”Jag är”.

💭 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus mena i vers 35 med att vi aldrig mer behöver hungra eller törsta?

JOH. 6:48–59

! ETT ORD PÅ VÄGEN

När vi möter svårigheter kan det vara en hjälp för oss att komma ihåg att Jesus har upplevt liknande situationer som vi. Han var i allt lik oss (Heb. 4:15), och upplevde sorg och smärta som vi.

När vi tar till oss, ”äter”, det som Jesus gjort för oss och tror att han dog för våra synder, då får vi del av det eviga livet (Joh. 3:16).

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Människosonen.**” Jesus kallar sig själv Människosonen, ett ord som inte var så belastat som Messias vilket var fullt av mänskliga förväntningar. Profeten Daniel ser i en syn en domstol i himlen och en som liknar en människoson som det gav makt och som tillbads av människor från alla folk i ett nytt evigt rike. Se Dan. 7:13–14.

”**Era fäder åt mannat ...**” När Israeliterna var utan mat i öknen gav Herren dem det livgivande mannat under de 40 år de levde i öknen (2 Mos. 16). Nu hade de fått något ännu bättre. Jesus själv kom från himlen och erbjuder oss människor evigt liv. Han gav sitt liv, sitt kött och blod, för vår skull.

När vi firar nattvard med bröd och vin är det en påminnelse om vad Jesus har gjort för oss och en bekräftelse på att vi tror att han är den han är.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Att äta Jesus kropp och dricka hans blod, vad betyder det?

JOH. 6:60–71

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Petrus summerar i två punkter på ett fint sätt det Jesus ville säga till folket:

- Hos Jesus finner vi det som leder till evigt liv.
- Jesus har ett himmelskt ursprung, han är ett med Fadern.

När vi som Petrus förstått det och tagit det till oss kan vi inte säga annat än att det är Jesus vi vill följa och hålla oss till. Han är det enda alternativet.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... Anden som ger liv,**” Det är den helige Ande som får oss att längta efter en tro på Jesus, att acceptera det han säger och få en personlig relation till honom. Att delta i gudstjänster eller nattvardsfirande behöver inte innebära att man tagit emot livet i Jesus.

”**... köttet är till ingen hjälp.**” Jesus ser inte till det yttre, vad vi säger eller gör, men han känner våra innersta tankar. Vi behöver inte ge sken av att vara något annat än det vi är. Därför kan vi vara helt ärliga när vi vänder oss till Herren i bön.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad var det som var ”outhärdliga ord”? Vad hade folket förväntat sig av Jesus? Vad kan orsaken vara att människor i vår tid lämnar den tro de haft?

JOH. 7:1–11

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus bröder hade svårt att tro på Jesus som Messias, även om de sett och hört om hans tecken och under. Att ta till sig det som någon säger eller gör kan vara svårare när det gäller någon vi känner väl. Bröderna försökte få Jesus att göra som de ville. Även vi kan ibland be Herren att att göra det som vi tror är bäst. Vår tidtabell är inte alltid hans.

Jesus lät sig inte styras av sina bröder utan var lyhörd för Guds ledning i sitt liv. Ibland kanske vi gör på samma sätt och ber Herren göra det vi tror är bäst. Men han ser det vi inte ser, och vår tidtabell stämmer inte alltid med hans.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Judarnas lövhyddfest ...**” Det var en stor glädjehögtid som inföll på hösten. Folket tackade Herren för skörden som nu var inbärgad och för höstregnen som kom efter sommarens torrperiod. Genom att bygga hyddor av färsk grenar och bo i dem under veckan, påminde de sig om hur Herren tagit hand om sitt folk under ökenvandringen.

”**Hans bröder sa då ...**” Matteus och Markus nämner deras namn: Jakob, Josef, Simon och Judas. Se Matt. 13:55–56 som också nämner att han hade systrar. De kan ha varit Jesus småsyskon eller kusiner men eftersom bröderna hade en bestämmande attityd är det mer troligt att de var äldre än Jesus och kan i så fall ha varit Josefs barn i ett tidigare äktenskap.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför hatade en del människor Jesus?

JOH. 7:12–24

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Vi människor har vårt fria val. Avgörandet ligger hos oss själva. Antingen kan vi tro att Jesus undervisning kom från Gud, eller också att han som den fantastiska lärare han var, bara var ute efter att stå i centrum och vinna egna fördelar. Den som vill göra Guds vilja ska förstå, säger Jesus.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **av rädsla** ...” Rädslan har i alla tider styrt oss människor. Det sägs inte vad folk var rädda för. Troligtvis var de rädda för att uteslutas ur synagogan och den religiösa gemenskapen. Jfr Joh. 9:22.

”**Judarna** ...” Johannes använde uttrycket om de styrande i Israel. Dessa var motståndare till Jesus. Ibland har tyvärr uttrycket gett upphov till att kristna under historiens gång har förföljt judarna.

”... **gett er omskärelsen** –” I 3 Mos. 12:3 sägs att alla pojkar ska omskäras på den åttonde dagen. Men redan långt före Mose tid fick Abraham befallning om detta. Det står det om i 1 Mos. 17:9–14. Omskärelsen skulle vara en påminnelse och ett tecken på att folket hade ingått ett förbund med Gud. De skulle lyda honom som den ende guden och han skulle välsigna dem och låta dem bo i Palestina. De skulle vara Guds utvalda folk.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”Döm inte efter skenet, utan döm rättvist.” Varför är det så svårt?

JOH. 7:25–36

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Judarna hade olika uppfattningar om hur Messias skulle uppträda när ha kom. Det blev ett hinder för dem att förstå att Jesus var den som de hade väntat på i århundraden. Också i vår tid kan olika uppfattningar om Gud göra det svårt för människor att tro på honom.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **vet ingen varifrån han är**.” Det verkar som att det fanns en folklig föreställning om att när Messias kom skulle han vara okänd för alla. Samtidigt kunde andra citera profeten Mika (Mika 5:2) som hade sagt att Messias skulle komma från Betlehem. Se Joh. 7:42. Jesus från Nasaret passade inte in i de här föreställningarna. Ändå tar inte Jesus chansen att berätta om sin födelse i Betlehem. Istället väljer han att tala om sitt himmelska ursprung. Han säger inte rent ut att han kommer från Gud, då skulle ledarna kunna anklaga honom för hädelse. Men de förstod vad han menade och ville gripa honom.

”... **bland grekerna** ...” Trots att romarna styrde över hela medelhavsområdet var det den grekiska kulturen som präglade området. Så greker var liktydigt med icke judar/hedningar. Folket undrade om Jesus tänkte resa bort och undervisa de judar som bodde i andra delar av romarriket.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför är det så svårt för de flesta i vårt land att förstå vad Jesus har att erbjuda oss?

JOH. 7:37–52

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Folket eller ledarna tog aldrig reda på något om Jesus bakgrund. Därför drog de också felaktiga slutsatser om honom. Det är lätt att bedöma andra utan att vara välinformerad. Tänk om vi kunde följa Nikodemos råd om att lyssna på människor innan vi dömer dem (v. 51).

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **levande vatten**,” Varje dag under högtiden gick man under lovsång från templet till Siloadammen och hämtade en kanna vatten som sedan hölls ut i templet. Man läste Jes. 12:3. ”Jublande ska ni ösa vatten ur räddningens källor.” Det skulle påminna dem om att Herren försett sitt folk med vatten under de 40 åren i öknen och fortfarande ville välsigna dem. Jesus ville få folket förstå att han är uppfyllelsen av detta löfte. Jfr Sak. 13:1.

”... **Profeten**,” Mose hade talat om att en dag skulle en profet lik honom själv komma. Se 5 Mos. 18:15–18. På Jesus tid ansågs texten av många som ett löfte om en profet men inte en som en profetia om Messias. I Joh. 1:21 står det att folket först trodde att Johannes döparen var den profeten och senare att det kanske var Jesus (Joh. 6:14). När Petrus efter pingsten talade till folket i templet sa han att Mose löfte syftade på Jesus, som även var Messias. Se Apg. 3:20–23.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus mena med det han säger i vers 35 om att vi aldrig mer behöver hungra eller törsta?

JOH. 8:1–11

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Här hade de ledande judarna tänkt få en möjlighet att anklaga Jesus. Friade han kvinnan var det mot Moses lag, fällde han henne var det mot romersk lag.

Jesus vände domscenen till ett tillfälle för alla närvarande att vända om. För de skriftlärd och fariséerna ville han visa deras behov av förlåtelse. Åt kvinnan gav han chansen att börja om, starta ett nytt liv. Det vill han också ge oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

Joh. 7:53–8:12 I de äldsta grekiska handskrifterna finns inte det här avsnittet med. De saknas också i de tidiga syriska, latinska och koptiska översättningarna. I gamla handskrifter där berättelsen finns med placeras den t.ex. i slutet av Lukas, eller i slutet av Johannes evangelium. Det var säkert en verklig händelse ur Jesus liv som människor hade berättat och som de som kopierade evangelierna ville infoga. Avsnittet beskriver konflikten mellan Jesus och de religiösa ledarna och hur han visade medkänsla med de utsatta i samhället.

”... ritade på marken.” Det grekiska ordet för rita kan också betyda skriva. Eftersom alla lämnade platsen anser en del bibelforskare att Jesus kan ha skrivit något som fick de skriftlärd och fariséerna att inse att de inte var fria från synd.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan den här händelsen innebära för oss i vår relation till andra? Vad beskriver den för kvinnosyn?

JOH. 8:11–20

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus högsta önskan var att hjälpa oss människor att se vad som är sant och riktigt. Vi bedömer människor, och vad som är rätt, utifrån vårt begränsade synfält. Vi behöver Jesus, det gudomliga ljuset, så att vi kan se klart, förstå vad som är rätt och riktigt.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Inte heller jag dömer dig.” Jesus avstod från att döma kvinnan för att han som Guds son har makt att förlåta. Han gav henne möjlighet att lämna sitt gamla liv, synden och skulden, bakom sig och lät henne förstå att hon var förlåten.

Jesus gav också kvinnan vid Sykars brunn en nystart (Joh. 4). Jesus sa till Nikodemos att han kommit för att rädda, inte döma (Joh. 3:17).

”Jag är världens ljus.” Lövhyldefesten var också en ljusets högtid. Stora oljelampor lyste upp templet på natten och man hade från staden fackeltåg dit upp. Ljuscermonierna skulle påminna dem eldstoden under ökenvandringen nätter. Den vägledde och skyddade dem. Den var ett synligt tecken på Guds närvaro.

Jesus säger att han var ljuset under vandringen och uppfyllelsen av den judiska ljusfesten de nu firade. Han är nu det verkliga ljuset som ger alla människor liv.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur gör vi när vi dömer ”på människovis”.

JOH. 8:21–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det Jesus säger i det här avsnittet gör på ett sätt den kristna tron snäv och exklusiv. Han är den enda vägen till evigt liv. Petrus sa efter Jesus uppståndelse: ”Hos ingen annan finns frälsningen,” enligt Apg. 4:12. Döden är det oundvikliga slutet för oss alla om vi inte tar emot frälsningens gåva.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Varför talar jag alls till er?” Det Jesus säger här är svåröversatt. Här uttrycks en frustration. I *nuBibeln* översätts det istället så här: ”Jag är den som jag från början har sagt.” Jämför gärna med 1917 års översättning.

”När ni har upphöjt ...” Redan till Nikodemos sa Jesus att han måste upphöjas. Se Joh. 3:14–15. De som blivit bitna av ormar under ökenvandringen skulle i tro se upp på den upphängda kopparormen för att bli botade. Jesus korsfästelse skulle hjälpa många att förstå vem han var, Guds son, ”Jag är”, ett med Fadern. Genom att tro på honom fick de ta emot det eviga livet. Uppståndelsen och Jesus himmelfärd blev också en upphöjelse, men det var Faderns verk. Se Joh. 12:32.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför förstod inte de som Jesus talade med att det var hans Far i himlen som han hänvisade till?

JOH. 8:30–36

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Många människor i vår tid tycker att de kristna är begränsade av massa förbud. Men Jesus säger att han vill göra oss verkligt fria från alla krav av ”borde” och ”måste” eller allt vi tror att inte kan låta bli att göra. Vi är fria att göra allt det som vi innerst inne vill göra; älska Gud och våra medmänniskor.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... de judar som trodde på honom ...” Av sammanhanget är det oklart vilka det här syftar på, folket eller en del judiska ledare. Jesus började undervisa dem att tron leder till ett förändrat liv. Genom att tro på det han sagt om sig själv kan hans undervisning forma deras liv, deras vardag.

”... sanningen ska göra er fria.” Det som friheten skulle leda till var att de skulle slippa bördan av skuld, av att ha syndat, genom att ta emot förlåtelsens gåva. Det innebar också att man inte längre är slav under synden utan fri att göra det rätta. Se Rom. 6:1–6, 12.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det för sanning som Jesus talar om?

JOH. 8:37–47

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Dessa människor ansåg sig tillhöra Guds utvalda folk, Abrahams barn, och att de hade Gud till Far. Ändå ifrågasätter Jesus deras tro. De vände sig emot honom som Gud hade sänt till dem. De ville inte ta emot den sanning som Jesus förmedlade från Gud. Det räcker inte att enbart bekänna sin tro. Man måste också lyssna till det Gud säger och handla därefter.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... Abrahams barn ...” Det var med Abraham som Herren upprättade ett förbund. Han fick Guds löfte om att hans ättlingar skulle bli talrika. De skulle vara Guds utvalda folk. Många ansåg att det räckte med släktskapet till Abraham för att vara accepterade av Gud. Ändå hade profeterna gång på gång uppmanat Israels folk att vända om och leva rätt. Abraham trodde på Guds löften och det var anledningen till att han blev far till alla som tror. Se Gal. 3:6–9.

”Ni har djävulen till fader,” Djävulen är den grekiska översättningen för det hebreiska ordet ”satan” som betyder förstörare, motståndare. Här talar Jesus om vem som kan styra våra liv, och ha makt över oss: Gud eller Djävulen.

”... mördare från första början,” Jesus syftar troligtvis på Kain som ansågs vara Satans redskap när han dödade sin bror Abel. Jfr 1 Joh. 3:12. Kain blev också en lögnare, när Herren frågade var Abel var (1 Mos. 4:9).

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

När är det jobbigt att höra sanningen?

JOH. 8:48–59

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det måste ha känts frustrerande för Jesus som talade det som är sant och rätt, ord från Gud, och ändå ständigt blev anklagad för att vara en lögnare. När han erbjuder det eviga livet så kallas han till och med besatt. När han berättar om sitt gudomliga ursprung vill de döda honom. Tyvärr kan även i vår tid de som är Jesus lärjungar bli mistrodda.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... bevarar mitt ord ...” Tidigare i kapitlet, vers 31, uttrycks samma tanke med orden ”förblir i mitt ord”. Då är vi verkligen hans lärjungar. Senare återkommer Jesus till samma tema, att förbli i honom som grenen i vinträdet. Se Joh. 15:4–5.

”Då tog de upp stenar ...” Äntligen förstod människorna vad Jesus sagt, att han hade varit ett med Fadern i himlen innan han sändes hit ner till jorden. Han ägde Guds namn, ”Jag är”. Detta ledde tyvärr inte till att de trodde honom. Istället ansåg de att han hädade, gjorde sig lik Gud. Enligt 3 Mos. 24:16 skulle en sådan person stenas, bli dödad.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur bevarar/förblir vi i Jesus ord?

JOH. 9:1–7

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det här avsnittet är befriande då Jesus klart säger ifrån att mannens blindhet inte är ett straff på grund av synd.

Jesus ser det positiva i situationen. Detta är ett tillfälle för Gud att visa hurdan han är. Han är fylld av omsorg och kärlek. Samma attityd kan vi få bära med oss genom vår vardag.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... men Guds gärningar ...” I 1917 års översättning kan man få uppfattningen att mannen hade blivit född blind för att Guds makt skulle bli synlig. Jesus gav inget svar på frågan ”varför”. Istället ville han visa att detta blev en möjlighet för Gud att visa att hans kärlek gäller alla, även mannen som ingen ville kännas vid, en syndare.

”Gå och tvätta dig ...” Mannen hade inte bett om att bli botad. Han såg sig nog som ett hopplöst fall. Han fick inte sin syn genom att Jesus vidrörde honom. Jesus ber honom bara att tvätta bort det som Jesus smort in hans ögon med. Kanske gav det honom ett visst hopp, det blev en troshandling. För den andra generationens kristna som aldrig mött Jesus liksom för oss är det viktigt att komma ihåg att hans ord är lika verksamma som hans personliga närvaro.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur skulle Guds gärningar kunna bli uppenbara

JOH. 9:8–17

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Om Gud gett mannen hans syn så hade Gud också gett Jesus sitt godkännande. Ändå tyckte en del att han var en lagöverträdare som inte höll sabbaten. Tänk vilka problem människogjorda bud kan skapa! Alla borde ju istället ha tackat Gud för att mannen nu kunde se.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

Siloadammen. Dammen byggdes av kung Hiskia för att säkra Jerusalems vattentillförsel vid en eventuell belägring. Från Gihonkällan högs en tunnel ut i berget som ledde vattnet till en damm inne i staden.

”Hans grannar ...” De som sett mannen som granne och tiggare kunde inte bestämt säga om det var samma person. Hade han under alla år varit osynlig för dem, hade de inte talat med honom? Hade de när de gått förbi bara sett åt ett annat håll?

”Vad tror du själv ...” Vilde fariséerna ha något att anklaga mannen för, även om det egentligen var Jesus som borde stå till svars för vad han gjort? Att mannen svarade att Jesus var en profet innebar att han ansåg att Jesus var en person sänd av Gud.

”... han håller inte sabbaten.” Att hjälpa någon som inte var livshotande sjuk eller att knåda en deg står det inget om i Bibeln utan var regler som tillkommit senare. Ändå anses Jesus överträda sabbatsbudet.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför sätter vi ibland ”etiketter” på andra människor?

JOH. 9:18–23

! ETT ORD PÅ VÄGEN

För föräldrarna kunde den här dagen ha varit den största i deras liv. Deras son kunde se för första gången. Ändå vågar de inte tacka Gud för det som skett. De var rädda för andras åsikter, vad som skulle kunna hända dem. I alla tider har det varit svårt för människor att våga bekänna färg och stå upp för det rätta. Det är så lätt att vi låter räds-lan styra våra liv.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... han är gammal nog,” En judisk pojkes vittnesbörd var giltigt inför en domstol redan när han fyllt 13 år.

”... uteslutas ur synagogan.” Synagogan var centralpunkten i det judiska samhället. Där fanns skolan för barnen, och den lokala domstolen. Där fanns det också rum för resande att övernatta i. Veckans höjdpunkt var sabbatens gudstjänst. Då läste man ur de heliga skrifterna och undervisade, bad och sjöng. Det var också en plats för gemenskap och där man fick reda på senaste nytt. Uteslutning ur synagogan ansågs innebära att man förlorade Guds välsignelse.

”Judarna trodde inte på att han varit blind och fått sin syn ...” I Israels historia finns det inget exempel på att någon blind har fått sin syn tillbaka. Därför kunde mannen säga: ”Aldrig förr har man hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind.” (v. 32) En känd Messiansk text från Jes. 42:7 lyder: ”Du ska öppna de blindas ögon.”

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad skulle kunna få oss att bli så rädda att vi inte vågar vara ärliga?

JOH. 9:24–34

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Mannens ord är: Se, mina ögon är förvandlade. Hans enkla logik sätter de lärda fariséerna på plats. Undret visar ju att Gud är på Jesus sida.

Vår egen personliga berättelse är svår att säga emot.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Ge Gud äran.**” Mannen uppmanades inte att tacka Gud för sin syn. Det verkade vara mer som en ed, att han nu skulle tala sanning inför dem som domare. Det kan också varit menat som en uppmaning att underkasta sig Guds sanning som enligt dem var: Vi vet att Jesus är en syndare.

”**Du föddes syndig ...**” Redan i vers två tar lärjungarna upp den allmänna uppfattningen om att sjukdom, olyckor och funktionshinder var Guds straff för synder man begått. Så att födas blind kunde bero på att fostret hade syndat (1 Mos. 25:22). Det kunde också vara ett straff för föräldrarnas synd (2 Mos. 20:5). Jesus svar är tydligt. Det är inte ett Guds straff. Jfr Luk. 13:1–5.

”**... Gud har talat till Moses ...**” I 2 Mos. 33:11 står det att Moses talade ”ansikte mot ansikte” med Gud. De vill inte tro på det Jesus hade sagt tidigare om sitt himmelska ursprung och om att han och Fadern är ett. Då skulle han ha varit förmer än både Abraham och Moses. De tror sig istället veta att Jesus är en syndare.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan vara vårt vittnesbörd inför människor?

JOH. 9:35–41

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus lämnar inte mannen åt sitt öde utan söker upp honom och hjälper honom vidare till en personlig tro. Han som hade varit blind fick också upp ögonen för vem Jesus var. Men de som hade sett det som hänt men ändå inte accepterade Jesus tog inte emot världens frälsare som kunde ge dem hopp och evigt liv. Vi har också möjlighet, genom det Johannes skrev, att se och förstå vem Jesus är. Så kan vi som mannen säga: ”Herre, jag tror.”

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... träffade honom ...**” Ordagrant står det: ”fann honom” (så också i *nuBibeln*). Redan i vers ett står det att Jesus ”fick se en man”. Han såg honom, inte som den han ansågs vara – en blind tiggare född i synd och straffad av Gud. Jesus såg värdet i varje människa och visade medkänsla, tog initiativ och sökte t.o.m. upp mannen som hade blivit utkörd och utesluten.

”**Tror du på Människosonen.**” Även om Jesus använder uttrycket Människosonen istället för Messias eller Guds son så förstår mannen vem Jesus är och faller ner inför honom. Han säger: ”Jag tror, herre.” Han ville tro och han fick sin önskan uppfylld.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det för synd Jesus talar om som fanns kvar hos fariséerna?

JOH. 10:1–10

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Tyvänn möter vi ibland personer som vill samla människor omkring sig för att utnyttja dem och vinna personliga fördelar. Jesus erbjuder dem som lyssnar till honom istället trygghet, frihet och vägledning för att vi ska kunna få det vi innerst inne längtar efter och behöver.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... i fårfållan ...**” Nattetid förvarades fåren i fållan där de var skyddade mot vilda djur och från att bli bortrövade. Fållan kunde ligga i anslutning till ett bostadshus eller vara en uppbyggd inhägnad ute på betesmarkerna. Herden sov ofta i öppningen för att skydda fåren. Här i Jesus bild vaktar en grindvakt ingången. Det kunde också vara flera herdor som hade sina får i samma fålla.

”**... känner igen hans röst.**” Herdens egna får som lystrar till sina namn. De litar på sin herde och kommer. Den blindfödde mannen i kapitel nio kände igen Jesus som den rätta herden och följde honom. Däremot motsatte han sig fariséernas försök att få honom på deras sida.

”**... jag är grinden ...**” Jesus betonar att han är den enda vägen till frälsning/räddning och evigt liv.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur kan vi upprätthålla den här nära relationen Jesus som han talar om?

JOH. 10:11–21

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus säger att ett tecken på äktheten i hans ord är att han inte ser till sitt eget bästa utan är beredd att t.o.m. offra sitt liv för andra. Man kan också se att den självtvivelkärleken har varit ett kännetecken på Jesus efterföljare i alla tider.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... liksom Fadern känner mig ...” Jesus liknar vårt förhållande till honom med den relation han har till Fadern. När Johannes i sitt evangelium beskriver Jesus och Faderns nära gemenskap, kan vi förundras över att det är en sådan gemenskap han vill med oss. I vers 30 säger Jesus: ”Jag och Fadern är ett.”

”... andra får ...” Under sin tid här på jorden vände sig Jesus till ”den här fållan”, d.v.s. den judiska befolkningen som så länge varit Guds utvalda folk. Han önskade att de skulle lyssna och ta emot honom som Messias. Efter sin död och uppståndelse gav Jesus sina efterföljare uppdraget att vara hans röst för de andra fåren i världen. De kommer då att bli en del av hans stora hjord.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

På vilket sätt kan vår relation till Herren bli mer likt förhållandet mellan Jesus och Fadern?

JOH.10:22–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ansåg inte att han hade låtit folket gå i ovisshet. Problemet var istället att de inte ville tro honom. Samtidigt ger han tröst till alla som vill följa honom. De kan känna sig trygga, säger han. Ingen ska kunna hindra dem från att behålla gemenskapen med honom.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... tempelinvigningsfesten ...” Judarna firade denna högtid till minne av att Judas Mackabeus i december 165 f.Kr. återinvigde templet och dess altare. Tre år tidigare hade den syriska ockupationsmakten, genom kung Antiochos IV Epifanes, satt upp ett altare i Jerusalems tempel till guden Zeus/Jupiters ära på brännofferaltaret. Där hade han förorenat templet genom att offra svin. Därför behövde templet återinvigas och helgas på nytt när syrierna hade fördrivits från Jerusalem. Genom att Jesus var närvarande även vid den här judiska festen så markerade han att han är uppfyllelsen av de judiska högtiderna. Nu är det honom Fadern har helgat och sänt till världen. Se Joh. 10:36.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

I Jes. 40:11 och i Hes. 34: 11–12, 15, 16 utlovas att Herren Gud ska komma som en herde och ta hand om sitt folk. Vad betyder det att Jesus säger om sig själv: ”Jag är den gode herden” (Joh. 10:11).

JOH. 10:31–42

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus måste ha upplevt stor sorg och smärta över att han, som lämnat sin gemenskap med Fadern för att hjälpa oss människor, blev avvisad och dödshotad. När han berättade om sitt gudomliga ursprung trodde de inte på honom. Inte ens undren han utförde hjälpte dem att förstå. De som hade lyssnat på Johannes döparen hade nog lättare att tro när Jesus sa att han var den utlovade räddaren. Herren kan leda oss också steg för steg när vi lyssnar till hans röst.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... gör dig själv till Gud ...” Här anklagas Jesus igen för hädelse som var den värsta synd en människa kunde begå. För oss kan Jesus försvarstal verka lite märkligt. Det beror på att det hebreiska ordet för Gud som här används, Elohim, har en vidare innebörd. De som på Guds vägnar var domare i Israel kallas för gudar i Ps. 82:6. Även kungar och ledare kunde kallas gudar. Om nu människor kan kallas gudar, hur mycket mer skulle då inte den som Fadern har sänt kunna kalla sig Guds son utan att häda. Samtidigt betonar Jesus ännu en gång den relation han har med Fadern.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför lämnar Jesus Jerusalem? Varför begav han sig just till floden Jordan? När kan det vara bäst att ”fly fältet”?

JOH. 11:1–10

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Den här händelsen visar tydligt att de tre syskonen hade en speciell relation till Jesus. Han var mycket fäst vid dem. Därför sätter de sitt hopp till Jesus när brodern Lasaros blir allvarligt sjuk. Även om Jesus uppmanar oss att älska alla, t.o.m. våra ovänner, så knyter vi ändå speciella vänskapsband med vissa personer. Det är våra riktigt goda vänner som vi har lätt att tala med. I deras sällskap kan vi vara oss själva och känna oss trygga. Detta var viktigt för Jesus och så är det också för oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

Lasaros, Marta och Maria. Arkeologer har funnit en klippgrav i närheten av Betania med dessa tre namn. Detta stärker Johannesevangeliets trovärdighet. Att de hade råd med en klippgrav och Marias nardusbalsam, som det talas om i Joh. 12:3, 5, värd nästan en årslön, ger bilden av att de tillhörde en välbärgad familj.

”Låt oss gå tillbaka till Judeen.” Jesus och lärjungarna hade nyligen flytt från Jerusalem till floden Jordan norr om Jeriko därför att judarna hade tänkt stena honom. Se Joh. 10:31, 39, 40. Jesus ville med sin bild om ljus och mörker påminna lärjungarna om att han är världens ljus. Därför behövde de inte oroa sig för att följa med honom. Det är de som inte tror på honom som har problem, det är de som snavar. Jfr Jes. 8:14.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad menar Jesus med att Guds son blir förhärligad?

JOH. 11:11–19

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus kallar döden för en sömn trots att han blir missförstådd. Det var helt tydligt viktigt för honom. Bland judarna hade synen på döden påverkats av andra kulturer som de hade kommit i kontakt med.

Beskrivningen av döden som en sömn klargör att de som har dött är omedvetna om vad som händer omkring dem. Framför allt påminner bilden om att det finns ett uppvaknande, en uppståndelse. Det ger också oss ett uppståndelsehopp.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... blir han frisk.” Grekiskan har samma ord för frisk, räddad, frälst. Lärjungarna tänkte på sömnens helande verkan, medan Johannes kan ha lagt en djupare betydelse i ordet.

”... fyra dagar i graven.” En vanlig uppfattning bland judarna på Jesus tid var att själen kunde återvända till kroppen inom tre dagar om kroppen fick liv igen. När Jesus kommer till dem fyra dagar efter att Lasaros dött var därför allt hopp ute. Ingen kunde därför bortförklara undret. Jesus är uppståndelsen och livet.

Betania Avståndet till Jerusalem var cirka 15 stadier, närmare 3 km ungefär en halvtimmes gångavstånd. Platsen ska inte förväxlas med det Betania som ligger vid Jordanfloden.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad får vi för bild av Tomas när han säger: ”Låt oss gå med för att dö med honom.”?

JOH. 11:20–27

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Så fint att få se döden som en parentes, som en drömfri sömn som en dag leder till ett uppvaknande och ett liv utan slut. Döden är inte det definitiva slutet, men det finns ett villkor: att tro på Jesus som Guds son och att han kom för att ge oss livet tillbaka, ett evigt liv.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Jag är uppståndelsen och livet.” Marta hade säkert hört Jesus tala om de dödas uppståndelse vid domen och den här tidens slut. Se t.ex. Joh. 5:28, 29. Däremot kan hon ha missat Jesus ord om att döda som hörde hans röst redan då skulle få liv igen. Se Joh. 5:25. När vi läser versen innan så förstår vi att Jesus talar om tre olika saker:

- Vi har redan nu fått det eviga livets gåva.
- Jesus är livets Herre och visar det genom att redan här i tiden ge liv åt människor som dött.
- Vid tidens slut kommer de som tror på honom att uppstå.

Detta återfinns vi också i Paulus förkunnelse. Se t.ex. 1 Tess. 4:13–18.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Jämför Martas (v. 20–27) och Marias (v. 28–34) reaktioner och tro när de möter Jesus. Jämför också med Lukas berättelse om de båda systrarna i Luk. 10:38–42.

JOH. 11:28–38

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det fanns besvikelse i rösten hos Maria när hon träffade Jesus. Om hon kände till de andra tillfällena då Jesus hade uppväckt döda vet vi inte men nu efter fyra dagar var allt för sent. Det är svårt att tro att något ska hända som aldrig har hänt förr. Därför är händelserna i Jesus liv till hjälp för oss att tro på det som verkar helt omöjligt.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... viskade:” Ordagrant står det: ”... i hemlighet.” Marta ville inte att andra skulle höra det hon sa för att Maria skulle få träffa Jesus själv.

”... upprörd ...” Ordet kan också översatts med vred, skakad, rörd, djupt gripen.

”... i sitt innersta,” Ordagrant: ”... i sin ande,”

”Jesus föll i gråt.” Mötet med sörjande och gråtande människor berörde Jesus. Det visar på hans mänsklighet och medkänsla.

”... han som öppnade ögonen på den blinde ...” En del av judarna hade trott på undret med den blindfödde. Men att uppväcka Lasaros innebar att den ruttande kroppen behövde skapas på nytt. Ingen trollkarl i världen skulle kunna göra detta, bara skapelsens Gud. De under som Jesus hade utfört tidigare hade inte fått judarna att tro att han var ett med Gud (Joh. 10:30) och själv kunde ge ”liv åt vem han vill” (Joh. 5:21).

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Varför blir Jesus så upprörd?

JOH. 11:38–44

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Marta som tidigare ändå hade bekant sin tro på Jesus, protesterade inför Jesus uppmaning om att öppna graven. Nu fick hon uppleva Jesus mäktiga ingripande trots sin brist på tro. Det kan vara uppmuntrande för oss som också tvivlar ibland. Det som hände då, hjälpte dem som var där att tro på Jesus och det kan också påverka vår tro.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Fader, jag tackar dig ...” Det var en vanlig judisk inledning när man bad och uttrycket används i många psalmer. I Ps. 75:2 står det t.ex. ”Vi tackar dig, Gud,” Den judiska bordsbönen börjar: ”Lovad vare du, Herre vår Gud ...”

”... för att de ska tro ...” Jesus var mån om att människorna skulle tro på att han var av gudomligt, himmelskt ursprung. Det var också viktigt för att de skulle kunna förstå att de genom hans död och uppståndelse kunde få frälsning och del av det eviga livet.

”Gör honom fri.” Ingen kunde tvivla på att mannen i svepningen var Lasaros. När den blindfödde i Joh. 9:8–9 fick sin syn sa en del att det inte var han ”men han är lik honom.” Vid graven fick människorna hjälpa till att frigöra honom, ta på honom, förstå att han inte var en vålnad utan Lasaros, livs levande.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det som kan få oss att lita på de löften Jesus har gett oss när vi läser Bibeln?

JOH. 11:45–57

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Många kom till tro på Jesus när de såg hur Lasaros blev uppväckt, men tyvärr inte alla. Trots att de ledande judarna inte kunde ifrågasätta det som just hade hänt beslöt de att Jesus, livets Herre, måste dödas. Men Gud använde översteprästens dom över Jesus så att han omedvetet kom att förkunna att Jesus död skulle bli till försoning för alla människor.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... gick till fariséerna ...” Det judiska rådet bestod av 71 personer som kom från översteprästmfamiljen, de äldste och de skriftlärd. Fariséerna var ett parti bland de sistnämnda. Johannes skrev sitt evangelium efter Jerusalems förstörelse och då hade fariséernas makt ökat kraftigt. De som inte ville tro på Jesus gick till fariséerna för att rapportera även om inte heller de kunde dementera det som hade skett med Lasaros.

Kajafas tillsattes som överstepräst år 18 e.Kr. tills han avsattes av romarna år 36. Kajafas svärfar Hannas hade tidigare innehaft ämbetet men hade fortfarande stort inflytande.

”... Guds skingrade barn ...” De gamla profeterna hade förutsagt att Herren Gud ville att alla folk skulle få del av hans frälsning. Det sker nu genom Jesus.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det som kan få oss att rapportera till makthavarna sådant som kan komma att skada andra? När är det viktigt att vi ändå gör det?

JOH. 12:1–11

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det var nog många av de närvarande som höll med Judas i hans kritik. Jesus hade ju själv uppmanat folk att ge det de ägde till de fattiga. Se Luk. 12:33. Men här försvarar Jesus det Maria gör. Jesus ser hennes hängivenhet, tacksamhet och kärlek. Vi bör som Jesus se till människors motiv snarare än det sätt de uttrycker dem på.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **låg till bords ...**” Det var lätt för Maria att nå Jesus fötter eftersom man på den tiden inte satt på golvet eller på stolar vid fester. Istället låg man på korta, låga sängliknande soffor, där tre personer fick plats. De vilade på vänster arm och åt med den fria högerhanden. Långbordet med maten stod vid soffornas huvudändor. Motsatta sidan av bordet var fritt och därifrån serverades maten.

”... **en hel flaska ... nardusbalsam ...**” Flaskan innehöll en ”litre” som var en viktighet på 325 g. (Jfr med en 33 cl. petflaska.) Nardus, som importerades från Indien av fenicierna, kom via Jeriko där det beskattades av romerska tullindrivare. Judas värderade flaskans värde till 300 denarer (dagslöner) d.v.s. närmare en årslön.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan få oss människor att bli så cyniska som översteprästerna. De hade bestämt sig för att inte bara röja Jesus ur vägen utan också döda Lasaros.

JOH. 12:12–19

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus hade tidigare avisat folkets försök att göra honom till kung och upprätta Israel som en fri nation. Nu gör han ett sista försök att få folket att förstå att han är Messias den som profeterna förutsagt. Folket rycks med i hyllningarna men snart vänds Hosiannaropen till en kör av ”korsfäst”. Det är viktigt att våra upplevelser och känslor förankras i en stabil tro.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **en åsna ...**” Åsnan beskrivs som en liten åsna eller föl som ingen hade ridit på tidigare. Se Luk. 19:30. Erövrare red på hästar. Bara en fredskung valde att rida på en åsna. Så beskrevs Messias av de tidigare profeterna. Citaten som Johannes hänvisar till är hämtade från Ps. 118:25–26 och Sak. 9:9.

”**Alla de som varit med ... vittnade om detta.**” Det som berättades om Lasaros uppståndelse var en viktig orsak till att så många hade samlats för att hylla Jesus. Det man själv upplevt, sett och hört, blir ofta ett starkt vittnesbörd som är svårt att ifrågasätta.

”**Alla människor ...**” Ordagrant ”världen”. Johannes kan ha sett det här som ett omedvetet uttalande om att ordet om Jesus skulle nå ut till hela världen, eller att påskhögtidens besökare representerade alla folk.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus göra för att människor i vår tid ska tro på honom?

JOH. 12:20–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus överför vetekornsprincipen på sitt eget liv men för den sedan över till sina efterföljare. Den som ger av sig själv för andra, och delar med sig, upplever glädjen av skörd och erkännande. När vi gör det Fadern ber oss om ärar vi hans namn.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **vi vill gärna se Jesus.**” Var det av ren nyfikenhet som grekerna vill se Jesus, alla talade just då om honom, eller ville de ha något att berätta om när de kom tillbaka hem? Ville lärjungarna få Jesus att följa med dem för att utvidga hans verksamhet? Det kan ha varit ett försök från Satan att locka bort Jesus från hans uppgift. Att vara hyllad av alla, som vid intåget till Jerusalem, kan ha varit en frestelse för Jesus. Redan innan han började sin verksamhet erbjöd djävulen honom all världens härlighet (Luk. 4:5–7). Men Jesus väg var en annan än den folket och lärjungarna ville se. Tiden var inne för honom att lida och dö för alla människor och han var fylld av oro.

”... **förhårliga ditt namn.**” Allt Jesus gjorde och sa upphöjde Fadern och visade oss vem Gud är.

”... **älska ... hata ...**” I hebreiskan och arameiskan går det inte att komparera. Allt är antingen det ena eller det andra.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur kan Herrens namn bli förhårligt i den tid vi lever?

JOH. 12:31–41

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus försökte inte förklara för folket en gång till. Det är lätt att fastna i detaljer så att vi aldrig når fram till kärnan, det personliga ställningstagandet. Vi kan inte heller överbevisa någon så att de börjar tro på Jesus, varken med under eller argument. Den som är lyhörd för den helige Andes maning kan bli övertygad.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... nu ska denna världens härskare fördrivas.” När Jesus frestades i öknen sa Djävulen att alla riket i världen har lagts i hans händer (Luk. 4:5–6). Så blev det när människorna själva vände sig bort från Gud och lät den onde få makten över dem (1 Mos. 3:1–6, Upp. 12:19). Satan som varit en ljusets ängel hade gjort uppror i himlen men besegrats. Se Upp. 12:7–8. Ändå kunde han anklaga människan inför Gud. Se Job. 1:6,9,10, Upp. 12:10. Men Jesus död och uppståndelse förändrade den världsordningen. Upp. 12:10–12. Djävulens makt är bruten och kommer helt att upphöra vid tidens slut.

”... Jesajas ord skulle uppfyllas.” När människor valde att gå sin egen väg och att inte ta emot Jesus blev resultatet det som profeten Jesajas förutsagt.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Folket kunde ha citerat Jes. 9:7 som stöd för att Messias skulle stanna för evigt. Hur kan det passa ihop med Jes. 53:5–9 om Messias lidande och död?

JOH. 12:42–50

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Vår attityd till Jesus handlar inte bara om tycke och smak. Den som förkastar Jesus förlorar också gemenskapen med Gud Fadern. Resultatet blir att man drar en dom över sig själv. När vi säger ja till Jesus leder det istället till att vi blir räddade undan dom och får del av det eviga livet.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... äran från människor ... äran från Gud.” Äran från människor är kortvarig, men att bli mottagen av Gud har eviga konsekvenser.

Att hålla sin tro hemlig förstör lärjungaskapet, men att öppet följa Jesus tar bort rädslan och ger frimodighet.

”Den som tror på mig ...” En sista gång vädjar Jesus till folket om att de ska tro att han och Fadern är ett, och att ta emot honom, det sanna ljuset som kommit för att frälsa världen. Läs gärna igen Joh. 1:9–14.

Här slutar Johannes sin beskrivning av Jesus offentliga verksamhet. De följande kapitlen innehåller Jesus undervisning till sina lärjungar innan han fångas, blir korsfäst och uppstår.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Jesus talar om ljus och mörker. Varför ser inte livet så svartvitt ut? Vad menade Jesus?

JOH. 13:1–17

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Från och med nu lägger Jesus hela sitt fokus på att stötta sina lärjungar. Några dagar tidigare hade Jesus talat om för dem att han var fylld av oro inför det som skulle drabba honom. Se Joh. 12:27. Ändå tänkte han nu inte på sig själv utan på lärjungarna som skulle bli besvikna när han lämnade dem. Vilket fantastisk föredöme för oss. Jfr Fil. 2:3–8.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... ingen gemenskap med mig.” Att ha gemenskap med Jesus är livsavgörande. Både och Vi är som Petrus, inte bara beroende av Jesus för vår omvändelse. Hela livet behöver vi få ta emot hans förlåtelse, tvättas rena.

Uttrycket kan också översättas med ”ingen del” och kan då syfta på vår arvedel hos Fadern. Jfr Ps. 16:5, 6.

”Den som har badat behöver bara få fötterna tvättade.” Jesus syftar på hur vi får ta emot hans rättfärdighet vid vår omvändelse tack vare hans död och uppståndelse. Detta symboliseras genom dopet som inte behöver upprepas varje gång vi misslyckas och gör något som är fel. Jesus säger här att vi istället får komma till honom och få förlåtelse. Jfr 1 Joh. 1:9 Vilken nåd!

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det som kan göra oss saliga, lyckliga enligt det här avsnittet?

JOH. 13:18–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Att ge ett stycke doppat bröd till någon var en speciell vänskapshandling. Det var kanske därför lärjungarna inte reagerade på det Jesus sa. Jesus älskade Judas och ville visa honom det. Därför var det smärtsamt för honom att se hur Judas vände sig bort för att förråda honom. Jesus levde efter det som han tidigare hade sagt att vi alla ska göra: älska våra fiender och be för dem som förföljer oss (Matt. 5:44).

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... en av er kommer att förråda mig.” Jesus förnedrar inte Judas inför de andra lärjungarna. Samtidigt är det viktigt att han markerar inför Judas att det han tänker göra inte är hemligt för honom. Jesus ger honom ännu en chans att vända om. Han hade tvättat även Judas fötter. Men för Judas verkar det bara ha varit en rituell handling. Se Joh. 13:10–11.

Både skriften och Jesus själv förutsäger vad Judas ska göra. Det visar på Bibelns tillförlitlighet och Jesus gudomliga ursprung. Jfr Jes. 44:6–8.

”Ingen av dem ... visste varför ...” Jesus lärjungar hade ett orubbat förtroende för Judas. Det är skrämmande hur vi människor kan bli lurade, bli förda bakom ljuset, och hur Satan kan använda människor som lyssnat till hans röst.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan hjälpa oss att gå genom besvikelser i livet?

JOH. 13:31–38

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Lärjungarna hade inte förstått när Jesus talade om sin död och uppståndelse, ännu mindre att han skulle återvända till sin Fader i himlen. Jesus hade sagt: ”ännu en kort tid är ljuset bland er” Joh. 12:35. Nu när han bara har sina lärjungar hos sig börjar han tala i klartext. Ändå blir han inte förstådd. Det är så lätt att vi tolkar det vi hör utifrån våra egna förutfattade meningar.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligas i honom.” Jesus syftar till att han ska bli förrådd av Judas, bli fängslad, få lida och dö. Vi skulle kalla det förnedring men Jesus ser längre, vad resultatet blir. Vi människor har efteråt förstått att det Jesus sa om sig själv var sant. Satan hade ifrågasatt Guds rättfärdighet, men Jesus död rentvår Gud. Hans kärlek till oss människor är bevisad och ger honom rätt att ge den som tror evigt liv.

”... älska varandra.” När Jesus uppmanade sina efterföljare att tvätta varandras fötter ville han påminna dem om att skapa en jämlik gemenskap och ställa upp för varandra. Nu kallar han den uppmaningen för ett bud. Tron på honom måste visa sig i handling med Jesus självtgivande kärlek som mall. Då ska alla förstå att vi är lärjungar till Jesus.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Petrus hade alldeles nyss sagt: ”aldrig någonsin” och nu: ”Jag ska ge mitt liv för dig”. När kan vi som Petrus gjorde avge ett löfte?

JOH. 14:1–6

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ord till sina lärjungar andas hopp och uppmuntran. Han är angelägen om att de ska få mötas igen och uppleva den verkliga gemenskapen i Guds rike. Han har också visat vägen med sitt eget liv.

Om vi följer hans exempel och lever i gemenskap med honom kommer vi rätt. Vi kan lita på att det han sagt även gäller oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... så ska jag komma tillbaka ...” Här talar Jesus inte om sin egen uppståndelse utan om att de som tror på honom ska få evigt liv och som han säger i Joh. 6:40 ”jag ska låta dem uppstå på den sista dagen.” Jfr Joh. 5:28–29. Då ska de få följa med honom till hans faders hus, till himlen, för att alltid vara hos honom (1 Tess. 4:14–17). När allt på vår jord förintas och ondskan upphör, ska jorden återskapas. Se 2 Pet. 3:10–13, Upp. 21:1–5.

”Ingen kommer till Fadern utom genom mig ...” Det är tack vare Jesus, att han dog i vårt ställe och tog konsekvenserna av våra synder som vi kan få evigt liv. Han är garantin för att vi en dag ska få vara med Herren för alltid.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus ha menat med att han är vägen, sanningen och livet?

JOH. 14:7–14

ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus var medveten om att det är svårt att tro att han som människa samtidigt kan vara ett med Gud, Fadern. Ändå uppmanade Jesus sina lärjungar att tro att det var sant. De kunde känna igen Faderns röst i det Jesus sa och Faderns kärlek i Jesus handlingar. När vi läser Bibeln och när vi söker Jesus och ber till honom kan vi också bli övertygade.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... visa oss Fadern ...” Filippus önskan var oerhörd. Gud hade talat om för Mose att ingen kan få se Gud och leva (2 Mos. 33:20). Profeten Jesaja fick se Guds härlighet och sa: ”Ve mig! Jag är förlorad,” (Jes. 6:5). Jesus svarade helt enkelt Filippus med att eftersom han hade sett Jesus hade han sett Fadern.

”... utföra gärningar som jag, och ännu större.” Genom apostlarna blev en lam man botad och en död kvinna uppstod från det döda (Apg. 3:6; 9:40). Så med ”större” måste Jesus menat något annat. När han återvände till Fadern var han inte längre fysiskt begränsad. Genom sina lärjungar kunde Jesus nå ut med evangeliet till hela världen och hjälpa människor. I vår tid har miljoner människor tillgång till Guds ord, översatt till sitt eget språk. Över hela vår jord arbetarfantastiskt många med att rädda liv och ge människor hopp.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur ska vi förstå Jesus löfte om bönesvar?

JOH. 14:15–24

ETT ORD PÅ VÄGEN

Kärlek är mer än fina ord, den leder till handling, att vi gör det Jesus vill. Hur ska vi kunna klara det? Gud: Fader, Son och Ande bryr sig om var och en av oss och vill vägleda oss genom sin närhet och kärlek.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... vi ska komma till honom och stanna hos honom.” Det här avsnittet ger oss en inblick i den gudomliga enheten. Vi kan inte sära på Fadern, Jesus och den helige Ande. De älskar oss, är med oss, hos oss och i oss. Därför sa Jesus tidigare: ”Jag och Fadern är ett.” (Joh. 10:30) och ”Jag är i Fadern och Fadern är i mig”. I Joh. 16:14–15 står det att det Anden lär ut inte är hans egna ord, utan lika mycket Jesus och Faderns ord.

... bevarar han mitt ord,”

- 1) Jesus ord är hans undervisning som visar oss att han är den enda vägen till frälsning och evigt liv. Se Joh. 5:24; 8:24.
- 2) Att inte ta emot hans ord är detsamma som att avvisa honom. Se Joh. 12:47–48.
- 3) Jesus ord är också Faderns ord till oss. Se Joh. 17:8.
- 4) Jesus ord ”ansar”, förändrar oss. Se Joh. 15:3.

”... sanningens ande.” Vi kan lita på vad Anden lär oss. Se Joh. 14:26. Jesus sa i v. 6 att han är sanningen, så Jesus är ett med den helige Ande.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

På vilket sätt kan vi uppleva att Fadern, Jesus och Anden är hos oss och i oss?

JOH. 14:25–31

ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus återupprepar sin uppmaning: ”Känn ingen oro.” Ändå visste han vad som skulle hända, att mörkrets makter skulle råda. Jesus hade tidigare sagt ”... låt er inte skrämmas av dem som kan döda kroppen,” (Luk. 12:4). Den ondes makt är skenbar. Det eviga livet kan han inte ta ifrån oss. Vi kan vara trygga. Gud har inte tappat kontrollen.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... vara glada över att jag går till Fadern,” Jesus är medveten om sin begränsning som människa, att bara kunna vara på en plats i taget. När han har återvänt till Fadern är han inte bunden av sin jordiska kropp. Han kan obegränsat möta alla människor. Det är kanske lättare att förstå Guds närvaro genom att den helige Ande i Bibeln inte ger oss en bild av hur han ser ut.

”Fadern är större än jag.” När Jesus blev människa avstod han från sin jämlikhet med Fadern. Han ”antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss” Fil. 2:7. Som människa underställde han sig Fadern.

”Kom, låt oss gå härifrån.” Jesus och lärjungarna har varit samlade till måltid. Joh. 13:2 Det verkar ha varit svårt för dem att avsluta. Jesus hade så mycket han ville säga till sina lärjungar. Kanske dröjde de sig kvar ända tills de gick över Kidrondalen. Se Joh. 18:1.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad är det för speciellt med Jesus frid?

JOH. 15:1–10

! ETT ORD PÅ VÄGEN

De flesta människor försöker nog göra rätt för sig, vara ärliga och hjälpsamma. Men Jesus påstår att det enda sättet att leva ett liv i verklig godhet och medmännisklighet är att leva nära honom. Han jämför det med hur en gren är sammanväxt med trädet. Att vara en äkta kristen är inte att stå för vissa åsikter eller följa vissa moraliska regler. Det är att leva i gemenskap med Kristus. Utan Jesus är våra ansträngningar fruktlösa.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **mina bud** ...” Jesus säger att han hållit sin Fars bud. Han syftar inte här på de 10 budorden utan på sitt uppdrag här på jorden. På samma sätt har Jesus gett sina lärjungar, oss också, uppdraget att älska varandra och på så sätt vara ett vittnesbörd för våra medmänniskor (Joh. 13:34–35; 15:12).

Jesus sa att vi först av allt ska älska Herren Gud. När vi är fyllda av tacksamhet och kärlek till honom är det möjligt för oss att älska våra medmänniskor som oss själva: Se Luk. 10:27–28. Det är vår kärlek till Jesus som ger oss en längtan efter att göra hans vilja. Joh. 14:15, 21.

”... **bär frukt** ...” Vinrankor odlas för fruktens skull. Druvorna skulle bli till glädje för andra. När vi blir lika Jesus uppskattas vårt sätt att vara och vår kärlek till våra medmänniskor. Då blir också Herren Gud förhårligad genom vår frukt. Jfr Matt. 7:20.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus ha menat med att grenen ansas?

JOH. 15:11–17

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Inom idrotten är det viktigt att bli uttagen, utvald att få spela under matchen eller tävla för klubben. Jesus säger att vi är hans utvalda. Det är han som tagit initiativet och erbjudit oss att få bli hans vänner. Vår ”prestation” är att tacka ja. Han vill att alla ska ta emot det erbjudandet. Se 1 Tim. 2:4. Jesus syfte med att vi blir uttagna är att vi ska vara hans ambassadörer, representanter här i världen, och leda människor till att tro på honom. Jfr Matt. 5:16.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **tjänare**,” Grekiskan har samma ord för tjänare och slav. Gemensamt för båda grupperna är att de är underställda någon annan. Därför kunde stora andliga personer som t.ex. Moses kallas för Guds tjänare/slav. Moses gick tillbaka till Egypten när Gud bad honom även om han själv inte ville det. Han gjorde det Gud sa att han skulle göra därför att han litade på Gud.

”... **mina vänner** ...” Jesus vill att vår relation till honom ska vara baserad på vänskap. Han gav oss den här speciella närheten till sig och samtidigt till sin Far, som också blev vår Far. Den vänskapen sträckte sig så långt att han gav sitt liv för oss.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus mena med att han vill att hans glädje ska bli fullkomlig hos sina efterföljare?

JOH. 15:18–16:4

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus har talat med sina lärjungar om glädje, kärlek och vänskap men nu berättar han om hat och förföljelse. Det var något han själv hade upplevt och så skulle det bli det för hans efterföljare. I alla tider har rädsla varit ett effektivt medel för makthavare att få underlydande att underkasta sig. Ett annat sätt är att få människor att tvivla på sin övertygelse. Då är det viktigt att ha en andlig gemenskap där man stöttar varandra.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **förfölja er**.” Den första kristna församlingen mottogs positivt av folket medan de styrande i Israel upplevde sin makt hotad. Se Apg. 2:47; 4:21. Romarna var toleranta mot olika religioner så länge de inte utgjorde ett hot mot rikets stabilitet. Pax Romana, den romerska freden, och ekonomisk välfärd uppskattades av folket. Det romerska rättssystemet skyddade till att börja med de kristna men den framväxande tillbedjan av kejsaren som gudomlig blev ett hot redan under Johannes livstid. En gång om året skulle alla i romarriket visa sin lojalitet mot kejsaren och riket genom att offra rökelse vid ett altare och samtidigt bekänna att kejsaren är Herre. Resten av året kunde de tillbe sina egna gudar. Judarna slapp detta, men när de kristna vägrade blev de förföljda, torterade och dödade.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad i vår tid kan få oss att tystna och inte våga vara öppna om vår tro?

JOH. 16:4–15

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus påminner oss om att svårigheter i livet kan föra något gott med sig, även om de i sig själva inte är goda.

Ondskans framfart i samband med Jesus död ledde till en ny förståelse av Jesus relation till sin himmelske Far. Hans död och uppståndelse bröt ondskans makt och ger oss tillgång till Guds rättfärdighet. Den helige Ande hjälper oss att leva våra liv som Gud vill.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... vad synd och rättfärdighet och dom är.” Jesus ger här de kända orden i judiskt tänkande en ny innebörd:

Synd var människans onda handlingar som ledde till straff. Men Jesus säger att den synd som leder till döden är att inte tro på honom.

Rättfärdighet uppnådde man genom att lyda lagen. Men Jesus säger att tron på honom som Guds son som har dött för oss är den enda vägen till evigt liv. Att han återvänt till sin Far i himlen visar att det Jesus gjort för oss är godkänt.

Dom var Guds straff för det onda vi människor hade gjort i livet. Men Jesus säger att Satan som anklagat oss inför Gud, nu själv är dömd. Jesus har tagit vårt straff och befriat oss från all skuld genom sin död. Vi är frikända.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

När är det bäst att berätta allt vi vet eller hålla inne med en del? Hur kan Jesus sätt att vara mot sina lärjungar, hjälpa oss att handla rätt mot andra människor?

JOH. 16:16–24

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus återkommer till hur svårigheter kan leda till något gott och jämför med hur det är när ett barn föds. Det här är viktigt för oss att tänka på eftersom vi alla förr eller senare drabbas av lidande och olyckor. Jesus var orolig för att hans lärjungar skulle tappa tron när han dödades på korset. Han försökte förbereda dem på det som skulle komma. När det onda som drabbar oss och känns svårt att förstå, får vi lämna våra tankar till Gud och förtrösta på honom. Läs Jes. 50:10 i *nuBibeln* eller 1917 års översättning.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... glädje ...” De som ropade ”korsfäst honom” blev glada när Jesus dog men den glädjen var kortvarig. De skulle snart bli svarslösa och undra vad de nu skulle göra enligt Apg. 4:14–16.

Lärjungarna fick uppleva sorg men den vändes till glädje efter uppståndelsen. Även om Jesus återvände till sin Far i himlen, skulle deras glädje bestå. Ingen skulle ta den ifrån dem. Efter Pingstdagen, då lärjungarna hade fått uppleva Andens kraft, står det i Apg. 2:46 att de möttes i jublande, uppriktig glädje.

Tanken på Jesus återkomst vid tidens slut då allt lidande skulle ta slut gav dem säkert också verklig glädje.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus ha menat med: ”Den dagen kommer ni inte att fråga mig om någonting?”

JOH. 16:25–33

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Den bild vi har av en person kommer att påverka hela vår relation till denne. Så är det också i vårt förhållande till Gud. Därför är Jesus angelägen om att vi ska få en rätt bild av Fadern. Där ingår Jesus förhållande till sin Far. Det blir en viktig pusselbit så att vi kan förstå hans kärlek till oss. Jesus säger här att han inte behöver stå som medlare mellan oss och hans Far. ”Fadern själv älskar er”, säger han. Visst är det fantastiskt att ha honom som vår himmelske Far.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Nu talar du med klara ord och inte i bilder.” Här är Jesus ensam med sina lärjungar för sista gången. Inte ens Judas som förrådde Jesus var kvar. Nu kunde han tala öppet om sitt gudomliga ursprung, om sitt förhållande till Fadern innan han kom hit till vår jord och om att han skulle återuppta den relationen. Nu förstod lärjungarna. De sa: ”Därför tror vi att du kommer från Gud.”

Tidigare hade Jesus talat om att han gärna skulle ha sagt mer men att de inte kunde ta emot det då. Med den helige Andes hjälp skulle de senare förstå mer, t.ex. om den gudomliga treenigheten och om Jesus återkomst.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan Jesus ha menat med: ”Den dagen ska ni be i mitt namn?”

JOH 17:1–8

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Hela kapitlet är Jesus bön till sin Far i himlen där han lyfter fram sina tankar och behov. Det är en förberedelse inför döden på korset men också en vädjan om att hans Far ska ta hand om lärjungarna och beskydda dem. Jesus bekräftar också att han snart har fullgjort sitt uppdrag.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **uppenbarat ditt namn ...**” Gud sa till Mose: ”... han som heter ”jag är” har sänt dig till ...” Gud är av evighet, alltings skapare och upprätthållare. Samtidigt är han nära oss, som en far och mor som bryr sig om oss var och en.

”**Orden du gav mig ...**” Jesus bekräftar igen att de ord han talat inte var han egna tankar utan att de kom från Fadern. Allt han sagt var sant och gick att lita på.

Förhålliga brukar betyda att ära, upphöja. För Jesus betydde det att bli upphöjd på ett kors, förnedrad och dödad. Fadern förhålligades därför att hans kärlek till människorna blev uppenbar. Jesus förhålligades därför att han i allt följde den uppgjorda planen att rädda mänskligheten från syndens konsekvenser genom sin död. Allt detta bekräftades genom Jesus uppståndelse och att han återvände till sin Fader. Tack vare det har han makt att frälsa varje människa som tror (Joh. 3:16).

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Att ”känna” Fadern och Sonen, vad innebär det?

JOH 17:9–19

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus ber att hans efterföljare ska bli bevarade i denna världen, men inte genom att isolera sig. De har en uppgift att visa världen vem Jesus är, vad han gjort och vill göra för alla människor. Vår uppgift är att göra det han ber oss om. Se Matt. 5:13–16.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **ditt namn, det som du har gett mig.**” Eftersom Jesus och Fadern är ett, bär också Jesus Faderns namn. Namnet representerar allt Herren Gud står för.

”... **undergångens man ...**” Jesus hade flera gånger talat tom för lärjungarna att han skulle bli förrädd av en av dem. Se Joh. 13:21. I Joh. 6:70 kallas denne för en djävul. Ändå verkar Jesus ha önskat att Judas skulle omvända sig. Att skriften skulle uppfyllas betydde inte att Judas var förutbestämd till att bli förrädare, men det bekräftar Guds allvetande. Detta kan stärka vår tillit till Gud och hans ord. Jfr Joh. 13:18–19.

”... **helga ...**” När präster eller föremål i templet helgades kunde de användas i tjänsten för Herren. Jesus efterföljare skulle vara hans representanter och förhålliga honom. Att tro och leva efter de ord, den sanning, Jesus har gett oss gör oss användbara. Som hans helgade lärjungar kan vi förhålliga honom.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”...de ska få min glädje helt och fullt.” Vad kan ge oss den glädjen?

JOH 17:20–26

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus högsta önskan för sina lärjungar var att de skulle vara ett. Den enheten skulle vara en tydlig bild för världen på vem Gud verkligen är. Det handlar inte om att tillhöra en stark organisation utan om att vara förenade genom den fantastiska kärlek som hämtar sin kraft från Herren Gud, den förunderliga föreningen av Fadern-Sonen-Anden.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Jag ber att de alla skall bli ett ...**” Jesus liknar den enheten med sin och Faderns närhet till varandra och ber att vi, hans lärjungar, ska vara inneslutna i den som grenarna i vinstocken som är en bild han använde i Joh. 15:1–10. Att vara förenade i Kristus är det som ger oss kristna verklig enhet.

”**Då ska världen tro ...**” Jesus sätter sin egen och sin fars trovärdighet på spel. Vår kärlek till varandra är det som ska övertyga människor om vem Gud är. Jfr Joh. 13:34–35. Den kärleken kommer direkt från Herren Gud d.v.s. från Fadern, Jesus och den helige Ande.

”... **jag vill ...**” Här säger inte Jesus ”jag ber” utan att han *vill*. Det är en längtan, en förväntan och en begäran att få möta de sina igen i himlen.

”... **före världens skapelse.**” Det uttrycker Jesus gudomliga ursprung och att han alltid varit ett med Fadern.

💬 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”... alla som genom deras ord tror på mig.” Vilka syftar Jesus här på?

JOH. 18:1–11

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus bönestund gav honom styrka att möta det som nu väntade honom. Han utstrålade en sådan gudomlig närvaro att de som kom för att fångsla honom föll till marken. Han hade också kraft att bry sig om sina lärjungar. Enligt Lukas hjälper han även tjänaren Malkos som skulle fångsla honom (Luk. 22:51). Jesajas ord i Jes. 40:30 gäller även oss. "... de som litar till Herren får ny kraft."

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

"... där låg en trädgård ..." Det var troligtvis en olivlund på östra sidan av Jerusalem, på sluttningen av Olivberget (Luk. 22:39), som enligt Matteus och Markus kallades för Getsemane. Det är möjligt att Jesus och lärjungarna tidigare hade sovit över där bland träden.

"... gick ut till dem ..." Det hade inte behövts någon vaktstyrka för att fånga in Jesus. När alla föll till marken blev det så tydligt att de varit hjälplösa om han inte hade utlämnat sig själv till dem. Det var på sin Fars uppdrag och efter sin egen önskan som han lät sig fångslas.

"... tjänaren hette Malkos." Johannes verkar känna den som Petrus högg örat av. Jesus behövde ingen hjälp. Enligt Matt. 26:52–53 kunde han ha bitt om ett himmelskt ingripande och fått hjälp. Han motsatte sig också att lärjungarna tar till våld och helar hans öra.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Petrus ville skydda Jesus. När kan det vara rätt att bruka våld?

JOH. 18:12–14, 19–24

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Jesus var medveten om att det inte var av personligt intresse som översteprästen frågade honom om hans lära. Han ville hitta något att anklaga honom för. Därför svarar Jesus att han inte tillhörde någon hemlig sekt utan att alla kände till vad han stod för. Det svaret mottogs inte så väl, en av vakterna tyckte att Jesus borde ha visat mer respekt för översteprästen. Jesus hade rätten på sin sida. Han talade sanning.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

"Kommendanten med sin vaktstyrka ..." Det är endast Johannes som talar om en romersk vaktstyrka som kom tillsammans med Judas. En kommendant var ansvarig för en truppstyrka på 1000 man.

"Hannas" var formellt inte längre överstepräst. Romarna hade avsatt honom redan år 15 och hans söner insattes i ämbetet, enligt historieskrivaren Josefus. Judisk lag föreskrev att en överstepräst skulle vara tillsatt på livstid. Därför kan judarna själva ha sett Hannas som den rätte översteprästen. Hannas hade ett informellt förhör med Jesus utan vittnen eller rådsmedlemmarnas närvaro. Kajafas (se v. 28–37), som var Hannas svärson, ledde sedan förhöret i stora rådet, enligt Matt. 26:57–68. Rådet överlämnade sedan Jesus till Pilatus.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

När ska vi hävda vår rätt eller vara tysta?

JOH. 18:15–18, 25–27

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Från att modigt ha försvarat Jesus i Getsemane, se Joh. 18:10, och lovat att han skulle ge sitt liv för Jesus (Joh. 13:37), förnekar nu Petrus honom. Att bli besviken, inte förstå meningen med det som händer, gör det svårare att förtrösta på att Herren leder och tar hand om oss.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

"... och en annan lärjunge ..." troligtvis talar Johannes om sig själv. Det sägs aldrig något om hur han, en enkel fiskare från Galileen kunde vara bekant med översteprästen i Jerusalem.

"... förnekade ..." När man är rädd är det lättare att förneka det man står för. Enligt Luk. 12:8–9 hade Jesus sagt att den som förnekar honom ska han inte kännas vid inför Fadern. Som väl är kan vi som Petrus ångra oss och få förlåtelse.

En koleld på översteprästens gård. Johannes skriver att det var en koleld. Det hade nog blivit för rökig med en vedbrasa på en innergård. Troligtvis hade Hannas och Kajafas en gemensam gård till sina palatsbyggnader som låg söder om Herodes palats i Jerusalem.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vi talar ibland om att ha de rätta kontakterna. När är det rätt att utnyttja dem?

JOH. 18:28–40

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Pilatus ville veta om Jesus hade politiska ambitioner och förstod att så inte var fallet. Därför ville han frige Jesus. Han insåg att de judiska ledarna ville bli av med honom av andra skäl. Se Matt. 27:18. Jesus önskade att Pilatus skulle stå upp för det som var sant och rätt, men han vågade inte följa sin övertygelse. Det är viktigt att våga vara äkta rakt igenom.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Pilatus ...**” Johannes ger en ganska sympatisk bild av Pilatus som försökte försvara Jesus mot de judiska ledarna. Men den judiske historieskrivaren Josefos har inte så mycket gott att skriva om honom och Lukas berättar att Pilatus lät sina soldater avrätta ett antal judar inne i själva templet, Luk.13:1. Han var stationerad i Caesarea år 24–36. Där har man funnit en inskrift med texten: Pontius Pilatus Praefectus Judeaeae.

”**... residenset.**” Det kan ha varit Antoniaborgen norr om templet där man upptäckte en stengård. Josefos skriver att Pilatus bodde i Herodes palats. Det låg nära översteprästens palats.

”**... det ord skulle uppfyllas ...**” Om Stora rådet tagit saken i egna händer hade Jesus stenats. Det var straffet för hädelse, det som judarna hade anklagat honom för. Men Jesus hade själv sagt att han skulle ”upphöjas” d.v.s. bli korsfäst. Se Joh. 3:14; 12:32–33.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Ledarna var noga med att inte bli orena samtidigt som de planerade att döda Jesus. Hur kan vi bli så inkonsekventa?

JOH. 18:38–19:8

! ETT ORD PÅ VÄGEN

De judiska ledarna kände att Jesus hotade deras position. Därför ville de till varje pris få honom dödad. Pilatus däremot såg att Jesus inte utgjorde något politiskt hot och att han inte var någon förbrytare. Ändå lyckades han inte med att frige honom. Han försökte hitta en kompromiss genom att gissla Jesus. Judarna verkade snarare ha upplevt ett övertag gentemot Pilatus. Må Herren ge oss styrkan att stå upp för det som är rätt.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... lät gissla honom.**” Det judiska prygelstraffet var maximerat till 40 rapp. Romarna hade ingen sådan regel. De kunde också fästa ben- och blybitar i ändarna på piskan, som trasade sönder skinnet på den bara kroppen.

”**Var hälsad,**” Den romerske kejsaren hälsades med: ”Ave Caesar”. För soldaterna var törnekransen, den purpuröda manteln och hälsningen ett sätt att håna den som utgav sig för att vara judarnas kung. De demonstrerade på så sätt romersk makt.

”**Här är mannen.**” Utan att Pilatus visste det kunde det han sa påminna judarna om vad som stod i Sak. 6:11–12. Översteprästen Josua fick en krona med orden: ”Här är han vars namn är Telningen.” Johannes döparen sa om Jesus: ”Där är Guds lamm som tar bort världens synd.” Joh. 1:29.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Vad kan få oss människor att håna och misshandla andra som inte gjort oss något ont?

JOH. 19:8–16

! ETT ORD PÅ VÄGEN

De judiska ledarna hade tidigare klagat på Pilatus inför kejsaren och de visste att han skulle ligga illa till om han blev anklagad igen. Det kunde leda till att han blev avsatt. Att rädda sitt eget skinn blev därför viktigare för Pilatus än att rädda Jesus. Må Gud hjälpa oss att inte offra någon annan för att själva komma undan.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Varifrån är du?**” Pilatus kände sig inte bekväm med Jesus. Att Jesus sagt att han var Guds son oroade honom. Det är lite märkligt, eftersom romarna själva hade många gudar. Jesus hade talat om för Pilatus att hans rike inte hörde till denna världen (Joh. 18:36).

Nu svarar inte Jesus direkt på hans fråga utan talar om att den makt Pilatus har, hade han fått från ovan. Det gör Pilatus ännu mer ovillig att korsfästa Jesus. I Matt. 27:19 står det att Pilatus hustru hade haft en dröm på natten och skickade bud till sin man: ”Du ska inte ha något att göra med den där rättfärdige mannen.”

”**Vi har ingen annan kung än kejsaren.**” Översteprästerna förnekade här Guds överhöghet och sin tro på att Messias skulle komma som profeterna hade utlovat. Istället erkände de kejsaren, ockupationsmaktens ledare, som sin högsta auktoritet.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

När ska vi stå upp för en annan person även om det skulle kunna skada oss, t.ex. vittna om det vi sett vid gängbråk?

JOH. 19:17–24

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det är bara Johannes som berättar om ordstriden mellan överstepräster och Pilatus angående anslaget på korset. För de judiska ledarna var det viktigt att ingen skulle tro att Jesus var deras kung eller Messias. För Pilatus var det kanske viktigt att han inför kejsaren kunde visa att han avrättat judarnas kung. Därför var han nu orubblig. Alldeles nyss hade Överstepräster-na själva uttalat sin lojalitet till kejsaren.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Korsfäst honom!**” Romarnas grymmaste avrättningsmetod var korsfästelse. Den var offentlig för att avskräcka andra från att utföra grova brott. Om den korsfäste hade hängt fritt i armarna skulle han på grund av sin kroppstyngd snart sluta andas. Därför bands eller spikades han fast vid en fotkloss med svagt böjda ben. Genom att räta på benen fick han lite lättare att andas och fick då kraft att tala. Ofta slog man in en vass spik vid klossen som trängde in i hälen varje gång man rätade på sig. De korsfästa kunde överleva flera dygn under dagens hetta och nattens köld. Före korsfästelsen piskades ofta fångarna och plågades svårt av alla sår.

”**Långskjortan**” var som en lång tunika som man bar närmast kroppen med ett bälte. Under skjortan kunde man ha ett höftskynke. Manteln hade man utanpå.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Är det OK att citera vad någon sagt tidigare i sitt liv?

JOH. 19:25–30

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes beskriver inte alls själva korsfästelsen och den grymma tortyr den innebar. Istället visar han på Jesus storhet. Trots sin egen situation och plåga brydde Jesus sig om andra. Han ordnade för sin mor Maria så att Johannes skulle ta hand om henne.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **och hennes syster,**” Det är oklart om nästa sats i meningen hör ihop med system d.v.s. är Klopas hustru Maria, eller om hon bara inte nämns vid namn. Det står i Matt 27:56 att Sebedaios söners mor var vid korset. I Mark. 15:40 det att en av kvinnorna hette Salome och en annan var Jakobs mor. En författare på 150-talet skrev att Klopas var bror till Josef, Jesus jordiska far. Av allt detta har man kommit fram till att Salome kan ha varit syster eller svägerska till Jesus mor, och mor till Jakob och Johannes. Om det stämmer skulle flera av Jesus lärjungar ha varit släkt med honom.

”... **överlämnade sin ande.**” I Luk. 23:46 står det att han slutade att andas. Det syftar tydligt på att livet upphörde. Tidigare i den versen citerar Jesus Ps. 36:6 där David ber Herren att rädda hans liv. Därför säger han: ”I dina händer överlämnar jag min ande.” (*nuBibeln*) Jesus ”överlämnade sin ande” ger bilden av att frivilligt ge sitt liv. I Pred. 12:7 står det: och livsanden återvänder till Gud, som gav den.”

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Kan vi verkligen bry oss om andra i livets alla situationer?

JOH. 19:31–37

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Johannes var själv vittne till det som skedde vid korset. Efter uppståndelsen insåg han att det som då bara hade känts som ett totalt misslyckande i själva verket stämde överens med Guds vilja. Mycket av det som hände kring Jesus död var förutsagt av Jesus, men också av profeterna hundratals år tillbaka i tiden. Johannes verkar ha valt ut detaljer där varken Jesus eller hans anhängare kunnat påverka uppfyllelsen av förutsägelserna, som t.ex. att soldaterna kastade lott om ett av Jesus klädesplagg och att de inte krossade Jesus ben. Det här är en hjälp även för oss att tro att han verkligen var den utlovade Messias. Inte trots korsfästelsen, utan tack vare den.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... **de korsfästas ben skulle krossas.**” När benen krossades förlorade de korsfästa mycket blod och förmågan räta på benen och andas ordentligt. Det påskyndade deras död. Då kunde judarna fira påsk i lugn och ro. Orden i Ps. 34:21 uppfylldes när soldaterna inte krossade Jesus ben. Det är intressant att lägga märke till att benen på påskalammet inte fick krossas. (4 Mos. 9:12) Det pekade också framåt mot Jesus som Guds lamm som tar bort världens synd.

”... **blod och vatten.**” Troligtvis låter Gud detta ske för att övertyga alla om att Jesus död var verklig. Det fick senare en symbolisk innebörd i dop och nattvard.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur kan vi förklara för någon att Jesus verkligen dog?

JOH. 19:38–42

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det är märkligt att det inte var några av Jesus lärjungar tog hand om Jesus kropp utan två män, Josef och Nikodemos, medlemmar i Stora rådet. De som tidigare inte vågat bekänna sin tro på Jesus är nu beredda att offra sitt anseende och utföra nu en sista kärleksgärning. De hade nog inte heller förstått att Jesus skulle uppstå.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”... en ny grav ...” I Matt. 27:60 står det att det var grav som Josef hade låtit hugga ut åt sig som de använde för Jesus. Bara den som var rika hade råd att skaffa en klippgrav. Vanligt folk fick nöja sig med en grävd grop. Lasaros, som Jesus uppväckte från det döda, blev begravd i en klippgrav. Profetian i Jes. 53, om Herrens tjänare, talar i vers 9 om att han fick sin grav bland de rika (1917 års översättning). Av två rika rådsherrar får Jesus en furstlig begravning. De använde en överflödande mängd aromatiska ämnen med olja/salva.

Eftersom platsen för korsfästelsen är osäker vet vi inte heller var Jesus grav låg. Men vi behöver inte vallfärda till Jesus grav. Den var tom redan efter tre dagar.

... **Myrra och Aloe.**” Myrra är ett väluktande hartsliknande ämne. Aloen var ett doftande träslag som pulvriserades. Dessa kunde strös bland linnebindlarna, blandas ut med olja och hällas över kroppen eller eldas som rökelse.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Var kan vi i vår tid finna en Josef eller Nikodemos?

JOH. 20:1–10

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det är viktigt att vi behåller barnets nyfikenhet genom hela livet. Bland de 11 lärjungarna verkar det bara vara Petrus och Johannes som fick uppleva den tomma graven när Jesus hade uppstått på söndagsmorgonen. De fick se det Maria hade om, eftersom de var tillräckligt nyfikna trots att lärjungarna tyckte det var bara prat. Se Luk. 24:11. Så låt oss läsa Bibeln med en upptäckarlusta och vara nyfikna på vad Gud kan ha förberett för oss. Jfr Ef. 2:10.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”De har flyttat bort Herren ...” Några lärjungar, romare, gravplundrare, de judiska ledarna eller trädgårdsvakten, kunde ha varit framme. Överstepräster och fariséerna hade på lördagen fått löfte av Pilatus att sätta ut vakter vid graven. De gjorde så och på stenen satte de ett sigill för att ingen skulle kunna ta bort kroppen i hemlighet. Det är tydligt att de hade lagt Jesus ord om uppståndelse på minnet och var rädda för att lärjungarna skulle röva bort kroppen och påstå att Jesus hade uppstått Matt. 27:62–66.

”... såg linnebindlarna ... liksom duken ...” Det Johannes såg fick honom säkert att inse att ingen hade stulit Jesus kropp. Ingen skulle ha tagit av den döde bindlarna innan de bar bort kroppen eller lämnat huvudduken hoprullad.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”Ännu hade de nämligen inte förstått ...” Varför var det så svårt att tro och förstå att Jesus uppstått?

JOH. 20:11–18

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Det är märkligt hur sorg och andra starka upplevelser kan göra oss både blinda och döva. Trots allt som Jesus sagt om sin död och uppståndelse blev den tomma graven ingen ögonöppnare för Maria. Hon var helt fixerad vid tanken på att någon hade burit bort Jesus kropp. Men Herren var då som nu mån om att öppna de blindas ögon och de dövas öron. Vi behöver den helige Andens hjälp till att förstå att Jesus går vid vår sida och säger: ”Här är jag. Följ mig.”

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Maria.” I ett antal grekiska Manuskript står det att Jesus säger ”Miriam” när han tilltalar Maria. Det är den hebreisk/aramaiska formen av namnet.

”Rör inte vid mig.” Det verkar som om Maria hade tänkt gå fram till Jesus, kanske för att knäböja vid Jesus fötter. Men Jesus säger ungefär: ”Vänta!” Mötet med Maria skedde strax efter det han uppstått. Han behövde få kontakt med sin Far. Han tillägger att det inte bara är hans Far, utan också vår Far och Gud. Härligt!

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Här kallar Jesus för första gången sina lärjungar för ”mina bröder”. Vad kan han mena med det?

JOH. 20:19–31

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Tomas som inte kunde tro vad de andra lärjungarna berättade verkar ha dragit sig undan. När han återvänder till gemenskapen med de andra, kommer Jesus igen och vänder sig särskilt till honom – och han tror. På samma sätt kan vi få möta Jesus genom det som Johannes har skrivit om honom. Se vers 31. Resultatet blir det-samma för oss som för Tomas, som utbrister: ”Min Herre och min Gud.”

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**Frid åt er alla.**” Lärjungarna hade låst in sig av rädsla för judarna men Jesus erbjuder dem en frid som inte är beroende av yttre omständigheter och som har sin grund i förvisningen om Guds förlåtelse och frälsning. Det är detta som Jesus uppmanar sina efterföljare att föra vidare. Han försäkrar att den helige Ande vill ge dem kraft till det. Detta glädjens budskap blir till upprättelse eller fall för dem som får höra det. Se Luk. 1:34. Allt beror på hur vi tar emot det. Jesus sa: ”Saliga de som inte har sett men ändå tror.” Och Paulus sa: ”Jag ber er på Kristi vägnar: låt försona er med Gud.” Se 2 Kor. 5:20. Det är den förmånen vi har att förmedla, Guds förlåtelse till alla genom Jesus försoningsdöd.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hela kapitlet beskriver personer som är långsamma till att tro. Hur kan dagens tvivlare finna tro som Tomas?

JOH. 21:1–6

! ETT ORD PÅ VÄGEN

Lärjungarna hade satsat allt på Jesus och lämnat sina jobb för en ny framtid med honom. Nu var han borta och de visste inte vad de skulle göra. Petrus och sex lärjungar till försöker sig på fiske igen men utan framgång. Då möter Jesus dem och visar att det ändå finns en framtid tillsammans med honom. Han vill vara deras stöd. Det vill han vara också för oss idag.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... vid Tiberiassjön.**” Jesus hade lovat att möta lärjungarna vid sjön. Se Mark. 16:7. Jesus visste att de skulle få lättare att minnas allt det fantastiska fina de hade varit med om när de var där igen. ”Kommer ni ihåg” kunde de säga och på så sätt få tillbaka sin inspiration och glädje.

”**... den natten ...**” Nätfisket måste ske när det var mörkt, annars syntes de i det klara vattnet. Man drog nätet efter en båt som en enkel trål.

”**... på höger sida ...**” Att något fanns på höger sida ansågs innebära något positivt. Kvinnorna såg t.ex. ängeln på höger sida i Jesus grav enligt Mark. 16:5. Ängeln som Sakarias, Johannes döparens far, såg i templet, stod på altarets högra sida. Se Luk 1:11. Jesus talade om för stora rådet att de skulle få se honom sitta på Guds högra sida (Matt. 26:64).

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Hur tror du lärjungarna kände sig efter den där natten? Vad kan ha påverkat deras känslor?

JOH. 21:7–14

! ETT ORD PÅ VÄGEN

När Jesus hjälper oss i vardagen händer det att vi bara ser det som tur eller ett märkligt sammanträffande. Här var Jesus på rätt plats vid rätt tid för att möta sina uttröttade lärjungar. Han fyllde deras behov, först deras fysiska och sedan deras andliga. Jesus kallar oss till att möta människor på samma sätt.

🔍 ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”**... en glödhög ...**” Det grekiska ord som används här, är samma som används för kol-elden på översteprästens gård. Där påstod Petrus tre gånger att han inte kände Jesus. Se Joh. 18:18. Vid den här elden fick Petrus istället bekänna sin kärlek till Jesus tre gånger.

”**... 153 stycken.**” Det sägs inget om varför fiskarna räknades. Kanske var det för att visa vilken rekordfångst det var. Efter en annan otrolig fångst kallades Petrus av Jesus att bli människofiskare (Luk. 5:1–11). Nu gällde kallelsen alla lärjungarna (Joh. 20:21–22; Apg. 1:8). Lärjungarna tog sedan rätt på all fisken de räknat. Senare skulle de inte heller komma att sortera ut vissa personer. Evangeliet gäller alla människor.

🗨 FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

”Det är Herren!” Varför kallar de Jesus för Herren här?

JOH. 21:15–25

ETT ORD PÅ VÄGEN

I ett äktenskap behöver vi gång på gång uttrycka vår kärlek till varandra. På samma sätt behöver vi uttrycka vår kärlek till Jesus, vår Herre och Gud. Vi får säga som Petrus: ”Herre, du vet att jag har dig kär.” Det kan vi göra det på olika sätt och vid olika tillfällen. Det kan t.ex. ske i nattvarden då vi förnyar vårt förbund med Kristus, i vår personliga bön eller när vi upphöjer Herren i en lovsång.

ATT FÖRSTÅ TEXTEN

”Följ mig!” Vi undrar ofta vad andra ska tycka eller tänka när vi ska fatta beslut. Vi vill helst ha stöd från någon annan. Petrus la märke till Johannes och frågade Jesus hur det skulle bli med honom. Men när Jesus kallar oss är det ingen annan det gäller. Han säger: ”Du ska följa mig.”

”... för tredje gången:” Petrus hade varit så säker på att han aldrig skulle komma på fall. Se Matt. 26:33. Och så hade han förnekat Jesus. Tre gånger. Nu mötte Jesus en Petrus som hade misslyckats i grunden. Men Jesus vill ge honom nytt mod och en ny självkänsla som har sin grund i kärleken till den Herre som vet allt och förmår allt.

”... spred sig ett rykte ...” Johannes vill här dementera ett rykte som kunde skada förväntningarna om Jesus återkomst. Felaktiga tolkningar av Jesus ord i Bibeln kan göra stor skada också i vår tid.

FÖR EFTERTANKE OCH SAMTAL

Johannes skrev i 1 Joh. 1:3 ”Det vi sett och hört förkunnar vi för er.” Hur kan vi veta att det han skrivit är sant?